

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

DELO OFFICIAL ORGAN ORGANIZACIJA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
porna organizacija
v Ameriki

Postuje že 50. leto
KAMPANJA ZMAGE
naše Jednote je v teku.
Pridobivajte nove člane
mladinskega oddelka!

Entered as Second Class Matter December 15th, 1932, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1102, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 23rd, 1913.

26. KAMPANJSKO POROČILO

Sedma armada, kateri poveljuje general George Pavlakovich, je vpisala \$103,500 zavarovalnine. To je tretja armada, ki se ponaša s svoto nad \$100,000 vpisane zavarovalnine. Naše iskrene čestitke!

Prva armada, ki je dosegla lepo vsoto \$100,000 je bila tretja armada. Tej armadi je sledila prva armada in sedaj se s to častjo ponaša tudi sedma armada.

Iz glavnega stana druge armade se poroča, da je general Zefran pridno na delu in da bo v kratkem času tudi njegova armada dosegla \$100,000 zavarovalnine. In ne samo to, general Zefran zatrjuje, da bo njegova armada nadkrilila vse druge.

Iz zanesljivih poročil je razvidno, da se vršijo velike priprave tudi pri četrti, peti in šesti armadi. Poveljniki teh armad pripravljajo nove načrte in pričakuje se velikih dogodkov, ki jih bodo divizije teh armad doprinesle.

Ob času, ko to pišemo, je tretja armada še vedno na prvem mestu. Vsakdanji dogodki se pa s tako naglico preminjajo, da je nemogoče povedati, koliko časa bo zastava zmage še vihrala nad tretjo armado.

Sedaj so armade razpostavljene kakor sledi:

3.....	\$111,500
1.....	107,000
7.....	103,500
2.....	94,000
6.....	70,250
4.....	53,000
5.....	40,750

KAMPANJA ZMAGE K. S. K. J. K. S. K. J. VICTORY DRIVE

26. POROČILO — REPORT NO. 26

Od 28. okt. do 4. nov. 1943 — Oct. 28th to Nov. 4th

First Victory Army	
General John Germ, glavni predsednik KSKJ.	
Prva armada	
General John Germ, Supreme President KSKJ.	
Soc. No. (Dr. it.)	Insurance (Znesek)
2.....	\$ 500.00
59.....	1,000.00
63.....	3,000.00
162.....	500.00—\$ 5,000.00
Druge armada	
General John Zefran, prvi glavni podpredsednik KSKJ.	
Second Victory Army	
General John Zefran, First Vice President KSKJ.	
52.....	\$1,000.00
78.....	1,500.00
127.....	1,500.00—\$ 4,000.00
Tretja armada	
General Math Pavlakovich, drugi glavni podpredsednik KSKJ.	
Third Victory Army	
General Math Pavlakovich, Second Vice President KSKJ.	
113.....	\$ 500.00
150.....	500.00—\$ 1,000.00
Četrta armada	
General Joseph Leksan, tretji glavni podpredsednik KSKJ.	
Fourth Victory Army	
General Joseph Leksan, Third Vice President KSKJ.	
110.....	\$1,000.00—\$ 1,000.00
Peta armada	
General Michael Cerkovnik, četrti glavni podpredsednik KSKJ.	
Fifth Victory Army	
General Michael Cerkovnik, Fourth Vice President KSKJ.	
139.....	\$ 500.00—\$ 500.00
Šesta armada	
General Johanna Mohar, peta glavna podpredsednica KSKJ.	
Sixth Victory Army	
General Johanna Mohar, Fifth Vice President KSKJ.	
181.....	\$1,000.00—\$ 1,000.00
Sedma armada	
General Geo. Pavlakovich, šesti glavni predsednik KSKJ.	
Seventh Victory Army	
General Geo. Pavlakovich, Sixth Vice President KSKJ.	
94.....	\$2,000.00
109.....	500.00
194.....	2,000.00—\$ 4,500.00
Skupaj (Total).....	\$ 17,000.00
Zadnji izkaz (Last Report).....	\$563,000.00
Skupaj (Grand Total).....	\$580,000.00

JOSEPH ZALAR,
glavni tajnik—Supreme Secretary.

Člani na drugi strani

Zadnji pokojni Jednotini člani v Clevelandu

Frank Končan

Umrli je Frank Končan, član društva sv. Križa, št. 214, stanujoč na 3438 W. 60th St. Pokojni brat, ki je bil star 63 let, je bil doma od Sv. Jošta na Gorenjskem. Poleg žalujoče soproge Angele, rojene Mandel, zapušta hčere: Ljudmilo Vamos, Frances Peters, Angelo Taut, Ano Pelger, vnuke, brata Josipa, v starem kraju pa brata in sestro.

Frank Stopar

V večnost se je preselil naš sobrat Frank Stopar, stanujoč na 3907 E. 96th St. Star je bil 62 let. Doma je bil iz vasi Repnje, fara Vodice na Gorenjskem, odkoder je prišel sem pred 37 leti. Bill je član društva sv. Lovrenca, št. 63 KSKJ ter samostojnega društva sv. Alojzija. Poleg žalujoče soproge Alojzije, rojena Kotar, zapušta sinove: Albin, Stanley, Cpl. Frank, Pvt. Joseph, hčere: Louise, Pauline Blasko, Mary Srebrnak, Victoria, ter vnuke. V starem kraju pa zapušta sestro Marijo.

Rose Suhadolc

V sredo, 3. novembra je umrla po dolgi bolezni na svojem domu, 1086 E. 71st St., Rose Suhadolc, rojena Setina, stara 59 let. Doma je bila iz Straže pri Novem mestu, odkoder je prišla v Ameriko pred 40 leti. Tukaj zapušta žalujočega soproga Mike, sina Michaela, hčeri Julia Shustar in Theresa Gribben, pet vnukov, brata Johna in Florijana, sestro Mary, v starem kraju pa sestro Angelo Zupanič.

Bila je članica društva sv. Marije Magdalene, št. 162, Oltarnega društva fare sv. Vida in še dveh drugih društev.

Josephine Savodnik

Dne 3. novembra zgodaj zjutraj je na svojem domu, 652 E. 108th St. nagloma preminula naša sestra Josipina Savodnik, rojena Hegler v starosti 63 let. Doma je bila nekje iz kočevskega okraja. Spadala je k društvu sv. Marije Magdalene, št. 162. Tukaj zapušta sledeče otroke: Joseph, Ann, Rudolph, Mrs. Agnes Kleinhenz, Florence, Robert, Virginia in vnuke; dalje zapušta tukaj dve sestri: Mrs. Mary Saletel in Mrs. Frances Surtz. Njen soprog je umrl 7. decembra, 1941, tako je tudi umrl sin Victor.

Naj vsi ti pokojniki počivajo v miru božjem, preostalim izrazimo naše sožalje.

STALINOVA IZJAVA

London.—Iz Moskve se semkaj poroča, da se je 7. novembra po celi Rusiji na primeren način proslavilo povodom 26-letnice znane revolucije. V ta namen je premijer Stalin po radio govoril ruskim delavcem in jih navduševal k vztrajnosti, dalje je hvalil vsó rdečo armado, ker je letos dosegla tako velike uspehe.

Letos je ruska rdeča armada osvobodila dve tretjini okupiranega ozemlja iz nemških rok. Rusi so napredovali na jugu že 375 milj, na severu pa 185. Tekom leta so Nemci v tej borbi izgubili najmanj 1,800,000 mož (ubitih), potem okrog 25,000 tankov in 40,000 topov. Stalin je zaeno omenil, da namerava Finska obrniti svoj hrbet Hitlerju.

To so po ameriškem načinu trenirani kitajski vojaki, ki si na hiter način grade splave, ki jih bodo ponesli preko široke reke na bojišče v Burma okrožju, kjer se bodo sprijeli z Japonci. Na tisoče kitajskih vojakov je bilo treniranih pod nadzorstvom generala Josepha W. Stilwella.

Obletnica prihoda ameriške armade v Afriko

Glavni zavezniški stan v Alžirju, Afrika.—Ob prvi obletnici vpada ameriške armade v Severno Afriko, je 7. novembra poveljnik zavezniške armade ameriški general Dwight D. Eisenhower izdal na svoje čete sledečo proklamacijo:

“Naši zavezniki korakajo z nami. Bog pravice se bori poleg nas. Dajmo se torej ohrabriti, da dosežemo naš cilj—ali zmago!”

“Dajmo z velikim pogumom podvojiti naše delovanje, da nam bo mogoče čim prej iti preko morja zopet domov z veselimi naznanilom, da je zadnja sovražna postojanka padla. Tedaj se bomo lahko ponosno zavedali, da smo izvršili našo dolžnost napram naši ljubljeni domovini.”

General Eisenhower je ta svoj razglas razposlal vsem poveljnikom zavezniških čet kot njegovo osebno poročilo.

“Prišli ste semkaj, da nam pomagate odpraviti z zemeljskega površja nečuvne agresije, dalje da se nam in našim potomcem zajamči mir ter varnost pred zopetnimi početji arogantnega despotizma,

“Ura za uro nam donša uspehe, ko bomo združeni premagali močne vojaške mašine, ki so si hotele podjarmiti cel svet... Mi smo že na celini Evrope, kjer preganjamo sovražnika. To našo borbo bomo pa še pomnožili.

“Delujmo vsi skupaj kot eden! S pomočjo hrabre ruske armade bomo prav gotovo zmagali.”

Eisenhower se je zaeno izrazil, da je uverjen ali gotov tudi zmage na Pacifiku.

USPEH ZAVEZNIKOV NA PACIFIKU

Južni Pacifik.—Bavezniki so potopili Japoncem dve križarki; sedem križark, dva rušilca in dve veliki tovorni ladji so pa poškodovali, ki so hitele na pomoč garniziji v Rabaulu, najmočnejši japonski postojanki na Novi Britaniji.

Zavezniški letalci so v petek napadli japonsko flotilo, ki hiti proti Rabaulu. Obenem so pa zavezniški bombniki sklatili 26 japonskih letal, ki so krila brodoje.

Bombniki strmoglavniki so spustili v sovražne križarke torpede, ki je najhujše orožje proti bojnim ladjam. Torpedi so zadeli pet japonskih križark, dočim so eno porušile bombe.

Pomorska in zračna bitka za končno oblast nad Solomon-skim otočjem je v polnem teku. General MacArthur je izjavil še 11. oktobra, da bo uničil Rabaul, ki je največja japonska baza v južnem Pacifiku.

JUGOSLOVANSKA VLADA JE BREZ SLOVENCA

London.—Dr. Jurij Koce, ki mu je bilo ponudeno mesto v jugoslovanski vladi, ni hotel sprejeti urada. Kot trdijo, ni hotel iti v vlado, kjer je Berislav Andjelinovič, bivši Orjunaš, ki je pomagal pobijati premogarje v Trbovljah.

URADNO NAZNAČILO O MESTNIH VOLITVAH V CLEVELANDU

Dne 6. novembra je bil uradno naznanjen uspeh zadnjih mestnih volitev v Clevelandu, ko se je vse glasovnice še enkrat preštelo. Za dosedanega župana Franka J. Lauscheta je bilo oddanih 113,032 glasov, za njegovega tekmeča C. Stantona pa 45,954; Lausche, ki je dobil 71.1% vseh oddanih glasov, je bil dne 8. novembra zaprisežen.

Ruska armada vedno bolj napreduje

London, 8. novembra.—Ruska armada se nevdružema vali proti romunski meji potem, ko je iztrgala Nemcem važno železniško križišče Fastov. 35 milj južnozpadno od Kijeva. S tem so Rusi pretrgali edino železniško zvezo med nemško armado v severni Ukrajini in ono, ki se še vedno drži pri Krievem rogu.

Glasom poročil so Rusi prodri že 10 milj naprej od Fastova in da so se sprijeli z nemškimi rezervami, ki so bile poslone v vrzel.

Rusi so dobili v Fastovu ogromno vojnega plena. Zdad drviljo proti Romuniji, o kateri je Stalin rekel zadnjo soboto, da je ena izmed satelitov, ki išče pot iz vojne.

Na severnem delu centralne fronte so se Rusi približali že na 45 milj latvijski meji. Nemci tam izgubavajo pozicijo za pozicijo, trdijo iz Moskve.

Nemci priznavajo, da prodirajo Rusi zapadno od Kijeva in da so bile nemške čete prisiljene zavzeti nove pozicije. Rusi imajo v tem sektorju 250,000 mož, trdijo Nemci.

Rusi imajo do romunske meje samo 50 milj še in prodirajo proti železnici, ki veže Lvov z Odeso, ki je edina proga v nemških rokah, ki spaja južno Rusijo z severom.

Iz Stockholma se poroča, da so začeli Nemci graditi obrambno linijo v Latviji in Estoniji, kar bi dalo soditi, da se nameravajo umakniti od Leningrada, kjer pričakujejo rusko ofenzivo še to zimo.

PLAČE NA JAPONSKEM SO ZELO NIZKE

Tako ima ministrski predsednik samo 3,000 dolarjev letne plače. Delavke po tvornicah zaslužijo po 1.50 dolarja na teden za 70-urno delo. Zato pa so tudi cene potrebščinam nizke. Družina štirih oseb se lahko preživlja z 20 centi na dan.

Senat odobril moskovski program

Washington.—Po večdnevnem debatiranju je senatna zbornica 5. novembra z veliko večino (85 proti 5 glasovi) odobrila resolucijo nanašujočo se na znani moskovski program. Ta resolucija določa, da naj se v najkrajšem času ustanovi mednarodno organizacijo po načinu bivše Lige narodov v svrhu ohranitve svetovnega miru. Moskovski pakt so kakor znano odobrile Anglija, Rusija, Kitajska in naše Združene države.

Resolucija našega senata se glasi sledeče:

“Bodi sklenjeno, da naj se vojna proti vsem našim sovražnikom nadaljuje toliko časa, da ne dosežemo popolne zmage.

“Da Združene države ameriške s svojimi obožorenimi tovariši ali zavezniki sodelujejo za dosego pravičnega in častnega miru.

“Da se Združene države po ustavnem načinu pridružijo svobodnim in suverenim narodom za vpustavo in vzdrževanje mednarodne oblasti, da se s silo ali močjo ohrani svetovni mir. (Naveden tri točke resolucije so bile tudi v originalu resolucije tozadevnega senatnega odseka).

“Da senat priznava potrebo ustanovitve take splošne mednarodne organizacije, sloveče na principih suverene enakopravnosti vseh svetovnih držav, ki ljubijo mir. V to organizacijo lahko pristopijo vse svetovne države, bodisi velike ali male v svrhu zaščite svetovnega miru. (Ta točka je označena tudi v moskovski izjavi).

“Vsako pogodbo v zvezi s to resolucijo mora na podlagi ustave Združenih držav senatna zbornica odobriti z dvetretjinsko večino.” (To je bil amendent republikanskega kongresnika Willisa iz Indiane).

Nemška policija drži Avstrijo za vrat, da ne bo revoltirala

Stockholm.—Ko je prišel glas iz Moskve, da so zavezniki obljubili samostojnost Avstriji, je nemška policija takoj odredila potrebne korake, da prepreči eventualno revolto Avstrijcev.

Načelnik Gestapa, Heinrich Himmler, je sklical posebno sejo, ki naj prouči položaj, ker se je vest o zaključku v Moskvi razširila kot blisk po vsej Avstriji. Himmler je ukazal poslati v Avstrijo močne policijske oddelke.

Da pa v Avstriji vre, je dokaz to, da je bilo v prvih dveh tednih v oktobru aretiranih na Dunaju več kot 400 oseb.

Vsaka oseba je dolžna \$1,203.71

Washington.—Narodni dolg Zd. držav znaša danes toliko, da pride na vsako osebo \$1,203.71. To je \$47.60 več kot pred enim mesecem in \$517.35 več kot pred enim letom in \$953.53 več kot ob času prve svetovne vojne.

(Nadaljevanje iz 1. strani.)

SPOŠTEN PREGLED—GENERAL REPORT

Od 1. aprila do 4. nov. 1943 — April 1 to Nov. 4, 1943

Prva armada
 General John Germ, glavni predsednik KSKJ.
First Victory Army
 General John Germ, Supreme President KSKJ.

Soc. No. (Dr. št.)	Insurance (Znesek)
1	\$11,500.00
2	9,000.00
7	12,000.00
25	13,500.00
29	12,000.00
50	3,500.00
59	7,500.00
63	10,000.00
162	10,000.00
169	18,000.00
\$107,000.00	

Druga armada
 General John Zefran, prvi glavni podpredsednik KSKJ.
Second Victory Army
 General John Zefran, First Vice President KSKJ.

52	\$ 6,500.00
53	13,500.00
78	11,000.00
108	18,500.00
120	4,000.00
127	13,000.00
148	8,000.00
157	9,000.00
163	10,500.00
\$ 94,000.00	

Tretja armada
 General Math Pavlakovich, drugi glavni podpredsednik KSKJ.
Third Victory Army
 General Math Pavlakovich, Second Vice President KSKJ.

44	\$ 500.00
56	17,000.00
65	7,000.00
72	9,500.00
81	16,000.00
93	1,500.00
104	2,500.00
113	6,000.00
146	3,500.00
150	4,000.00
153	5,000.00
*156	35,500.00
165	3,500.00
\$111,500.00	

Četrta armada
 General Joseph Leksan, tretji glavni podpredsednik KSKJ.
Fourth Victory Army
 General Joseph Leksan, Third Vice President KSKJ.

42	\$ 1,000.00
55	6,000.00
64	2,000.00
79	3,500.00
80	4,500.00
110	8,500.00
111	6,500.00
115	4,000.00
152	6,000.00
193	7,000.00
219	4,000.00
\$ 53,000.00	

Peta armada
 General Michael Cerkovnik, četrti glavni podpredsednik KSKJ.
Fifth Victory Army
 General Michael Cerkovnik, Fourth Vice President KSKJ.

3	\$ 3,000.00
4	4,500.00
5	3,000.00
12	500.00
57	4,750.00
87	1,000.00
101	1,500.00
136	2,500.00
139	3,000.00
164	2,000.00
191	11,500.00
208	3,500.00
\$ 40,750.00	

Šesta armada
 Generalka Johanna Mohar, peta glavna podpredsednica KSKJ.
Sixth Victory Army
 General Johanna Mohar, Fifth Vice President KSKJ.

8	\$ 4,500	168	2,500
11	1,500	170	2,500
15	2,000	172	2,500
70	4,500	173	2,000
77	1,500	174	4,000
85	5,000	176	1,000
91	1,000	181	3,000
112	1,000	203	8,000
114	1,000	207	500
123	2,000	226	12,000
143	2,250	237	500
145	1,500		
160	4,000		
\$ 70,250.00			

Sedma armada
 General Geo. Pavlakovich, šesti glavni podpredsednik KSKJ.
Seventh Victory Army
 General Geo. Pavlakovich, Sixth Vice President KSKJ.

16	\$ 500	105	1,000
21	1,000	109	1,500
23	500	118	2,500
32	1,000	119	1,500
40	3,000	128	500
*45	12,500	132	1,000
69	1,500	134	4,000
75	500	147	1,000
83	250	154	500
84	1,000	167	500
86	1,000	171	250
90	1,000	175	1,000
92	1,500	178	4,000
94	3,000	183	500
97	1,000	184	1,500
98	500	185	5,500

186	1,500	217	2,000
189	1,000	218	500
190	4,000	222	500
194	6,500	225	5,000
195	1,000	232	1,500
196	500	236	500
197	1,000	241	500
204	500	242	500
*206	13,000	243	2,500
210	500	246	500
213	500	249	1,000
216	2,000		
—\$103,500.00			

Skupaj (Grand Total)\$580,000.00

JOSEPH ZALAR,
 glavni tajnik—Supreme Secretary.

DRUŠTVENA NAZANILA

DRUŠTVO MARIJE DEVICE,
 ST. 50, PITTSBURGH, PA.

Vabilo
 Vse naše članstvo se prosi, da se udeležite prihodnje redne seje v nedeljo, 14. novembra ob 2. uri popoldne. Ta seja ima za naše članstvo dvojni pomen, prvo, da se na seji predstavijo točke društvenih pravil, katere so morebiti potrebne za premembo na glavni letni seji, drugo pa je to zadnja seja pred proslavo 50-letnice našega društva.

Dragi sobrat in sestre! 50-letnica ene ustanove ni malenkost, če si jo hočemo pravilno predstaviti, posebno pa bratske organizacije in društva, kateri vršijo svoje delo na vzvišeni podlagi bratstva. In to delo je v polni meri vršilo, tudi naše društvo v minulih 50 letih, kar tudi želimo, da se bo v bodočnosti nadaljevalo. V sedanjih razmerah se ni moglo prirediti proslave kakršno smo si želeli, radi tega je bil del proslave izvršen na ustanovni dan, s sv. mašo 15. avgusta t. l., od tega dne so bile tudi slike posnete, katere bodo predstavljene na banketu, kateri se bo vršil 24. novembra zvečer.

Zatorej se tem potom prosi vse članstvo, da si vstopnice za banket preskrbite pravočasno na prihodnji seji ali pa najpozneje do 18. novembra, ker toliko časa je nujno potrebno, da se bo znalo nabaviti jedila za toliko, kolikor jih bo do tega časa naznanjenih. Pripravljalni odbor je pridno na delu, da bo vsakemu udobno postreženo, program bo tudi izvršen, da bo vsakega zadovoljilo. Cena vstopnicam je \$1.25, kar ni pretirano za cene v sedanjem času. Vstopnice se dobijo pri vseh društvenih uradnikih tako tudi pri sobratu Math Rogina v Slovanskem domu in sobratu Frank Cadoniču v klubu Slovenskega Orla.

Zatorej še ponavljam in prosim vse članstvo in prijatelje društva, da si vstopnice preskrbite do omenjenega časa, kateremu ne bo mogoče priti na sejo, pa naročite onim, kateri prinesejo vaš asessment, da vam tudi nabavijo vstopnico, žal bo samo onemu, kateri si je ne bo preskrbel.

Bratje in sestre! Ne pozabimo, da samo še sedem tednov in "V" kampanja bo zaključena. Pri našem društvu je še dozdaj jako malo narejeno, res sem pričakoval več sodelovanja od strani članstva, toda še ni prepozno! Torej prosim, da vsi skupaj malo poagitriramo in bomo rešili čast društva.

Pričakujoč uspeha, vas bratsko pozdravljam,
Math Pavlakovich, tajnik.

DRUŠTVO MARIJE SEDEM ZALOSTI,
 ST. 81, PITTSBURGH, PA.

Članice našega društva bomo prejele skupno sveto obhajilo v nedeljo, 14. novembra ob 8. uri zjutraj v cerkvi Marije Vnebovzete. Članice so torej naprosene, da se zberejo v cerkveni dvorani okoli 7:45 zjutraj, da potem lahko skupaj odkorakamo v cerkev.

Zaeno prosim članice, da se udeležijo tudi seje društva ta mesec, dne 21. novembra v Slovenskem domu kakor navadno. Na

zadnji seji niso dale nadzornice trimesečnega poročila zato, ker ni bilo dovolj članic prisotnih. Torej bodo pa ta mesec poročila o tem in vsaka članica bi morala biti interesirana, kako društvo napreduje itd. Seja se prične ob 2:30 uri popoldne.

Na svidenje torej 14. in 21. novembra!
 S pozdravom,
Frances Lokar, predsednica.

DRUŠTVO SV. ANE,
 ST. 105, NEW YORK, N. Y.

Čenjene sosesestre! Prihodnja seja se vrši 14. novembra ob 3. uri popoldne. Imamo se več stvari za pogovoriti, zatorej želimo, da se vse udeležite.

Katere ste zaostale z asessmentom, prosim poravnajte svoj dolg.

Kampanja se bliža h koncu. Drage sosesestre! Poskusimo in pridobimo vsaka vsaj enega člana in članico za mladinski oddelek, da bo tudi naše društvo doseglo predpisano kvoto. Poglejte v Glasilo, kako druga društva napredujejo, mi pa kar spimo. Vem, da je še dosti mater ali starih mater, ali sester, če bi le malo poagitrirale in pridobile novih članov. Posebno za mladinski oddelek. Samo izpolnite polo za pristop in ni potreba hoditi k zdravniku z otrokom. Zavaruje se lahko od 15 centov mesečno naprej, ali za 20-letno dobo. Ne vem, zakaj bi vse judovske zavarovalne družbe bile boljše kakor naša katoliška Jednota?! Ne vem, zakaj zaničujemo sami sebe in redimo drugim velike trebuhe

Na svidenje in pozdrav,
Jennie Tonicich, tajnica.

DRUŠTVO SV. MIHALJA,
 BROJ 163, PITTSBURGH, PA.

Poziv na sjednico
 Naša dojučna sjednica će biti održavana u nedjelju, 14. novembra u 2 sata u navadni prostorijama. Na ovu sjednicu vas pozivam u što većem broju, isprika jest samo delo i boljest, jer imamo već važni točka na dnevnem redu. Ujedno je ovo zadnja predgodišnja sjednica, na kojoj budemo birali odbor, za pravila i druge društvene zadeve. Zato treba, da bi došli SVI lepe, srele misli i pameti!

Dalje: Svi otaci, majke i žene, koji imate v vojski fante ili sopruge, dodajte na ovu sjednicu i donesite njih atrese, budete dobili zanje božični dar (Christmas present), kojeg ćemo jim mi slati ili vi sami; to ćemo dogovoriti se na sjednici.

Opet vas opominjam na "V" kampanju, koja traje još samo 51 dana. Pak vas opet umoljavam, vršite svoju želju i svoju dužnost, da dopeljete svaki po jednoga novega člana ili članicu na dojučnu sjednicu, u kojem oddelku bilo, dobro nam došli, pak ćete videti veliko vrijednost toga malog dela, i pohvalu, i naša kvota će biti podmirena.

A dalje vas, koji ste zaostali ili zaboravili svoje uplate asessment, molim, da to podmirite čim prije, i da ne bi čekali do zadnjog dana godine. Ja znam, da možete ovo učiniti, samo se zaboravite.

Do videnja na sjednici 14. novembra! Sa pozdravom,
Math Broznić, tajnik.

DRUŠTVO SV. KRISTINE,
 SV. KRISTINE, ST. 219,
 EUCLID, O.

Vabilo na sejo
 Čenjeno članstvo našega društva s tem prijazno prosim in vabim na prihodnjo sejo v nedeljo, 14. novembra. Udeležite se iste za gotovo, kajti leto gre že h koncu, samo še novembrsko in glavno v decembru imamo; potem vas jaz ne bom več posila in vabila. Še lani v decembru ste obljubili hoditi redno na seje, pa kako ste svojo obljubo držali?!

To vabilo naj velja osobito onim, ki ste zaostali z asessmentom, da ga na seji 14. novembra poravnate, jaz bi rada dala koncem leta čiste račune iz rok. Da imate z društvom vse v redu, je jako važno, kajti človek ne ve, kdaj se mu lahko kaka neprilika pripeti; društvo je prvo, ki priskoči članom na pomoč v nesreči ali kaki nezgodi.

Res je, da vas vse poznam, in ravno to je za vas slabo, ker se premalo zanimam za seje in društvo; zato bo pa prememba potrebna v decembru letos za prihodnje leto pri tajništvu. Marsikaj dobrega bi se lahko v prid društva pogovorili na seji pri večji udeležbi, saj imamo tudi talentirane člane, pa jim ni društvo nič mar, so morda preveč samoljubni! Rečem vam še to: Vsak, ki ima čas in noče priti na seje, se bo morda enkrat kesal.

Se enkrat vas torej prosim in vabim, da ste gotovo na naši seji dne 14. novembra ob dveh popoldne v navadnem prostoru.

S pozdravom,
Terezija Zdešar, tajnica.

DOPISI
BRAT KOPRIVŠEK PIŠE OD VOJAKOV
 Brat Jerry Koprivšek, bivši tajnik društva sv. Jožefa, št. 57 v Brooklyn, N. Y., nam piše, da je bil zadnje dni premeščen v Camp-Edwards, Mass., in nastavljen kot organist ter pomočnik tamkajšnjim katoliškim vojaškim kaplanom. Zdej služi zaeno v glavnem stanu ondotne A.A.A. (protizračne artilerije).

Zadnji teden je organiziral vojaški moški cerkveni zbor, ki bo pel vsako nedeljo pri sv. maši ob 11. Brat Koprivšek pravi, da se mu ta nova služba zelo dopade. Zaeno bi rad znal naslov William Kluna, tudi člana društva št. 57, ki je baje v tem taborišču. (Opomba uredništva: Tega naslova nimamo v adresarju, pač je v Camp Edwards član naše Jednote od št. 153—S/Sgt. John S. Progar, Batt D, 572 AAA. AW. Bn., S-P. Temu članu pošiljamo list na gornji naslov).

Zaeno izraža brat Koprivšek vsem članom društva št. 57 in 238 ter drugim svojim znancem v Greater New Yorku lepe pozdrave.

Brat Koprivšek: V državi Massachusetts ni nobene slovenske fare ali slovenske dvorane. Sobratski Vam pozdrav!

Shod SANSa v Clevelandu
 V nedeljo, 14. novembra popoldne, točno ob pol tretji uri, se prične shod vseh podružnic Slovenskega ameriškega narodnega sveta v Clevelandu, in sicer v Slovanskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Na ta ljudski shod so bili povabljeni sledeči govorniki: Louis Adamič, častni predsednik SANSa in predsednik Združenega odbora južno-slovanških Američanov; Zlatko Balačević, predsednik Hrvatskega bratskega kongresa in podpredsednik Združenega odbora; Etbib Kristan, predsednik SANSa in podpredsednik Združenega odbora; Rev. Emil Glocar, član Srbskega vidovdanskega kongresa; Joseph Zalar, glavni blagajnik SANSa in član Združenega odbora, in M.

J. Bogdanovich, blagajnik Združenega odbora južno-slovanških Američanov.

Leo Kushlan, predsednik SANSove podružnice na St. Clairju, in John Susnik, tajnik iste, sta dobila naročilo, da osebno povabita na ta shod tudi ponovno izvoljenega župana mesta Clevelanda, Slovenca Frank J. Lauscheta.

Med govorniškim sporedom bodo tudi pevske točke, da bo program bolj pester.

Slovenci in Slovenke! Ne pozabite tega shoda. Imena govornikov vam garantirajo, da boste imeli priliko, da čujete živo besedo iz ust teh mož, ki so danes voditelji skupne obrambne akcije za naše ljudi v domovini.

Gotov sem, da vam bodo ti možje pojasnili resnično stanje našega naroda v domovini ter vam obenem tudi obrazložili vse delo, katero je bilo storjeno tu v Ameriki v pomoč trpečih in borečih ljudi v domovini.

Nam Slovencem, ki smo postali ameriški državljani ter uživali svobodo in demokracijo v urosti ameriški republiki, menda ni vseeno, kakšno vladno formo bo dobila naša rodna zemlja po končani vojni. Če slovenska narodna vojska v domovini trpi in preliva kri za srenejše in sončne dni zaželjene svobode, potem je naša državljanska dolžnost, da jim pomagamo moralno in gmotno.

Janko N. Rogelj,
 drugi podpredsednik SANSa.

POSTOJANKA ŠT. 8, JPO-SS, CHICAGO, ILL.
 Chicago, Ill.—Prihodnja seja lokalnega odbora št. 8, JPO-SS, se bo vršila v ponedeljek, 15. novembra, ob osmih zvečer, v Tomazinovi dvorani, 1902 W. Cermak R., Chicago, Ill.

Za to sejo se osebna vabila ne bodo razposlala, zatorej prosim, da vzamete to naznanilo na znanje in se gotovo udeležite. Na seji bodo podani tudi računi od zadnjega koncerta Mr. Tomaža Cukala.

Razdeljena bo tudi najnovejša številka lista "The Bulletin." Zatorej ne pozabite na to sejo prihodnji ponedeljek!

Rodoljubni pozdrav,
John Gottlieb, tajnik.

NAZANILLO
Waukegan-North Chicago, Ill.
 —Tukajšnja podružnica št. 36 SANS je naročila 50 iztisov knjige "My Native Land," ki jo je spisal naš rojak, Louis Adamič. Kdor bi želel dobiti to knjigo, naj se obrne na naslov: Dr. Andrew Furlan, 424—10th St., Waukegan, Ill. Cena je \$3.50. Ako bo kaj dobička pri prodaji te knjige, bo vsota obrnjena v blagajno SANSa.

Odbor podružnice št. 36 SANS.

PODRUŽNICA ŠT. 36 SANS
Vabilo na sejo
Waukegan-North Chicago, Ill.
 —Seja naše podružnice št. 36 SANS, se bo vršila v nedeljo, 14. novembra ob 3. uri popoldne v dvorani Slovenskega narodnega doma.

Vsi člani in članice te podružnice ter društveni zastopniki, kateri tvorijo odbor, so prošeni in vabljeni, da se udeležijo te seje prihodnjo nedeljo.

Odbor.

POROČILA GLAVNEGA BLAGAJNIKA JPO-SS
 V mesecu oktobru sem sprejel sledeče prispevke: Josip Okorn, blagajnik lokalnega odbora št. 2, Cleveland, O., \$600; M. A. Schwartz, Waukegan and North Chicago Community Chest, \$30; Nick Povše, blagajnik lokalnega odbora št. 12, Pittsburgh, Pa., \$11; John Dolenc, tajnik podružnice št. 9 SANS, \$6.70; Joseph Krasovec, blagajnik podružnice št. 16, SANS, \$50.

John Habjan, tajnik lokalnega odbora št. 31, Eveleth, Minn., \$52.20; Josephine Erjavec, tajnica lokalnega odbora št. 1, Jo-

liet, Ill., \$550; Anna P. Krasna (Glas Naroda), New York, N. Y., \$10.50; Mrs. Mathews Lanus, Harmarville, Pa., \$10; Agnes Justin, Valley, Wash., \$10, skupaj \$1,330.40.

Prvega novembra, 1943 je bilo v blagajni JPO-SS \$59,933.80.

Hvala lepa vsem darovalcem.

V časopisju čitam, da sta lokalni odbor št. 2 in 25, oba v Clevelandu, imela zadnji mesec dve uspešni prireditvi, za kar pričakujem, da se bo naša blagajna povišala za par tisočakov v mesecu novembru.

Želel bi, da bi naši lokalni odbori poživeli svoje aktivnosti v zimskem času, da bi kaj več nabrali za naše trpeče ljudi v domovini.

Leo Jurjovec,
 1840 W. 22nd Place, Chicago, Illinois.

Rusiji je potreben dolgotrajen mir
Za ONA napisal Donald Bell
 Moskovska konferenca je bila zastrta z zaveso neprodorne skrivnosti, toda na podlagi dosedanjih informacij je možno trditi, da se Rusi z največjim poudarkom stavili zahteve glede bodoče organizacije varnosti, in da so s temi zahtevami tudi prodrli. Obenem pa so tudi izjavili, da so pripravljeni garantirati meje svojih sosedov, na primer Čehoslovaške, ne da bi se mešala v zadeve teh držav. V tem je z veliko jasnostjo obrisana omejitev ruskega vpliva v Evropi. Ta vpliv bo diplomatske vrste in določen po mednarodnih pogodbah. Moskva torej ne bo imela v povojnem svetu revolucionarne politike, ki bi mogla spreminiti vso Evropo v dominij Sovjetske Unije.

Kaj je bilo sklenjeno glede Nemčije, se bo pokazalo v sorazmerno kratki dobi. To se bo zrealilo že v tem, kakšno stališče bodo zavzele Združene države napram različnim nemškimi odborom v najbližji bodočnosti. Vsekakor pa je jasno, da je propadla ideja, da velja Nemčijo raztrgati na male kosce. Tudi tukaj je prišlo do kompromisne rešitve z Rusi in to bo najbrže pospešilo razpadanje nemške morale. Mnogi tukajšnji krogi sodijo, da je polom Nemčije še pred božičem me le mogoče, temveč celo verjeten.

Rezultati Moskovske konferenc so tem bolj značilni, ker je bilo mnogo takih pesimistov, ki nikakor niso mogli najti izglede, da pride od takega anglo-ameriškega-ruskega sporazuma. V trenutku, ko sta pripela Cordell Hull in Anthony Eden v Moskvo, so te pesimistične sodbe še vedno naraščale. Ravno v tistem času so se začele kazati v vsej svoji slavi nove velike ruske zmage, ki so bile za vse vojaške strokovnjake največje presenečenje. Tem strokovnjakom zapadnih velesil je preboj ruskih čet na Dnjepru pokazal, da je Rdeča armada popolnoma kos in da celo nadkriljuje nemško Wehrmacht. Ako bi bilo prišlo letos poleti do ustanovitve druge fronte v Franciji, ni nobenega dvoma, da bi vsi pripisovali sedanje ruske zmage podpori zavezniške fronte v zahodni Evropi.

Zavlačevanje te druge fronte pa je imelo to nepričakovano in nezaželjeno posledico, da je pokazalo vsemu svetu z nepoizbitno jasnostjo, da je Rusija na evropskem kontinentu odločevalovalca sila. Nezapadni opazovalci so radi tega začeli dvomiti o tem, ali bosta smatrala Stalin in Molotov po takih zmagih sploh še potrebno, da se sporazumeta z Anglijo in Ameriko. Povsem verjetno je bilo videti, da bo šla Rusija preko omega, kar je potrebno za njeno varnost in da bo prevzela

(Dolge na 3 strani)

RUSIJI JE POTREBEN MIR

(Nadaljevanje z 2 strani)
hegemonijo na evropskem kontinentu. Kajti Sovjetski Uniji bi bilo mogoče, ako bi hotela, da Nemčijo sama premaga in potem Evropi vsili svojo voljo.

Ta pesimistična sodba je v Moskvi propadla. Rusija nima namena razvijati se na imperijalistični način. To je najbrže manj radi tega, ker je komunistična, kot radi njenih posebnih nalog in razvojnih ciljev, katere si je Sovjetska država stavila sama sebi. Vlada v Kremliu so blagoslovljeni, kajti nahajajo se v takem položaju, da jim izkoriščanje domačih ruskih naravnih zakladov nudi večje možnosti nego plenitev tujih ozemelj. Tako, da je za Ruse zadeva politike preprosto vprašanje, kako zavarovati proti grožnjam od z unaj notranji razvoj Rusije.

Ta program notranjega razvoja in napredka Rusije je že zdaj precej jasen. Med vojno samo so napravili iz Sibirije največji industrijski kompleks vse Azije. Sibirska industrija je zdaj tako obsežna kot kitajska in japonska skupaj, in popolnoma upravičeno je danes trditi, da bo imela Sibirija v Aziji nekoč isto vlogo, katero imajo zdaj v industrijskem pogledu Združene države v zahodni hemisferi.

Naravne razvojne možnosti za Sibirijo so danes ravno take, kot so bile za Ameriko pred sto leti. Največje vprašanje za oba kontinenta—kajti Sibirija je po svojem obsegu in svojih naravnih zakladih ogromen kontinent—je bil isti, namreč pomanjkanje delavskih sil. Od začetka vojne do sedaj, je Sovjetska Unija naselila v Sibiriji 15.000.000 do 20.000.000 ljudi in večina teh beguncev iz Evrope se ne bo nikdar več vrnila nazaj v evropsko Rusijo. Ostali bodo kamor jih je zaneslo in bodo tako postali ključ, ki bo odprl ogromna bogastva te dežele.

Sibirska industrija se seveda za prva tri ali štiri leta po vojni ni pojavila na inozemskih tržiščih. To dobo po posvečala rekonstrukcija evropske Rusije, tako da bo šlo vse, kar bo producirala nazaj v evropsko Rusijo. Zdej se splošno prevladuje mnenje, da bo diriganarska industrija zmožna popraviti upuščenost gospodarstva zahodno-ruskim pokrajim, v katerih je razsajala vojna, v teku tega izrednega kratkega roka. Ko bo ta prehodna doba končana, Rusija ne bo le zadobila nazaj zopet svoje prejšnje sile, temveč bo za prirastek sibirske industrije še celo močnejša kot pred vojno. Svoje izgube ljudi bo nadomestila s tem, da bo anektirala ona ozemlja v vzhodni Evropi, katera bodo tvorila za sovjetska ozemlja nekakšen pas obrambe in sigurnosti.

Po tej perijodi rekonstrukcije, bodisi od tri do pet let, bo seveda vse odvisno od vprašanja, ali se bo morala Sovjetska Unija pripravljati na nove vojne, ali pa se bo mogla z vsemi svojimi silami posvetiti še za dobe ene dodatne generacije izkoriščanju svojih bogastev.

V prvem slučaju se bodo ponovile one krize, katere smo poznali okoli leta 1930. V drugem slučaju pa bi napočila za sovjetska prebivalstva v najkrajšem času dolga doba, v kateri bi se njihove življenjske razmere neprestano boljšale, dočim bi se sovjetski vladi odprl čas naraščajočega vpliva in velike oblasti. Razvoj v nemotenem miru je tako neizmerno bolj ugoden, toliko bolj primeren cilj za njihovo politiko, da so mogoče v Kremliu radi pripravljene odredi se marsikaterim takim interesom, katere bi si mogli v z et i s silo svojega orožja.

Vodilna misel Molotova na moskovski konferenci je bila torej ta, da doseže za Sovjetsko Unijo čim več mogoče in čim

trdnejše garancije za dobrobit svoje dežele, ne da bi pri tem pognal britanske in ameriške velesile v novo skupno defenzivno fronto, ki bi brezpogojno nastala, ako bi bile ruske zahteve neznosne—a to bi onemogočilo ureditev trajnega miru in s tem tudi omejitev mednarodnega oboroževanja. To pa je eden od ciljev sovjetske politike in videti je, da je konferenca izdatno približala uresničenje tozadevnega sporazuma z Anglo-Saškimi velesilami.

Pismo iz Avstralije

Waukegan, Ill.—Kakor je bilo že poročano, se nahaja sedaj moj sin, korporal Tony Keber v Avstraliji. Pred kratkemu smo prejeli od nekega moža iz Avstralije pismo, ki nas je veselo iznenadilo. Gotovo bo tudi druge čitatelje zanimalo, posebno starše, ki imajo sami svoje sinove v Avstraliji. Tony se je zglasil na domu omenjenega moža in tako sta se spoznala. Pismo je pisano v izbrani angleščini in se takole glasi v prevodu:

“Avstralija, 10. avgusta, 1943.
“Dragi Mr. Keber!

“Spoznal sem se z Vašim sinom Tonyjem in pišem Vam, da Vam povem, kako izredno krepak je in kako zdrav izgleda.

“Zadnje nedeljo sem povabil njega in tri njegove tovariše na svoj dom, da jim priredim malo kratkočasja. Zdelo se mu je prav imenitno, da je zopet lahko sedel na udobnem divanu ob ognju in poslušal radio, ki je—mimogrede povedano—prinašal program iz Amerike. Tony je fin dečko in je v kredit svoji rodbini in veliki deželi, ki je poslala svoje fante semkaj. Ker sem bil v zadnji vojni sam vojak, četudi komaj fanteček, lahko razumem, kako se malo domačega udobja prileže fantom več tisoč milj od doma.

“Vendar, fantom se ne toži po domu čezmerno, ker so zares fina gruča ter uživajo vsako minuto svojega dopusta. Moje hčerke so spremljale fante na sprehod in majhen izlet v čolnih in vsi skupaj so imeli imeniten dan. Dobro se jim je zdelo, ko so si sami kuhali svoje jedi v gozdu. Toda ob šestih popoldne so bili že doma, se umili in preoblekli ter prebili večer v gledališču. Za konec prihodnjega tedna pripravljajo deklanco izlet v . . . (cenzor izrezal), čudovito lep kraj, če bodo fantje mogli dobiti dopust.

“Obenem pa Vam naj ponovno zatrdim, da se Tony vsestransko dobro počuti in težko pričakuje poletja, ko se bodo lahko hodili k o p a t v eno ali drugo naših prelepih obrežnih kopaljšč.

“Sedaj pa moram zaključiti to pripovedovanje. Prijazne pozdrave Vam pošilja vdani
“Vam

“**Mr. A. J. LeBreton.**”

To pismo priča, da so Avstralci prijazni in gostoljubni do naših fantov in jim skušajo nadomestiti dom, kar je gotovo zelo lepo od njih.

Tony tudi piše večkrat. Pravi, naj mu ne pošiljamo nobenih jestvin, ker dobijo dosti jedi tam. Tudi cigaret naj mu ne pošiljamo, ker jih tudi lahko tam dobi kolikor hoče Pač pa želi filme za fotografski aparat, ker jih tam sploh ni mogoče dobiti, fantje bi pa radi prinesli domov svoje sličice krajev, kjer zdaj prebivajo.

“Pravi tudi, da jih tam večsah silno nadlegujejo komarji, proti katerim se skušajo zavarovati z mrežno tančico, kar pa vse ne pomaga veliko. Tudi je tam vse polno nekakih kuščarjev ali martinčkov (lizardov), ki jim tekajo po posteljah, jim žvečijo ušesa itd.

Fantje imajo pogosto priliko, da vidijo “movies,” kjer jim med drugim kažejo tudi slike, ki so jih mnogi že prej videli

Slovenski mestni odborniki v Clevelandu

Ed. Pucel
Councilman 10. varde.

John J. Prince
Councilman 32. varde.

Ed. Kovačič
Councilman 23. varde

Volitve so za nami. Malo volivne borbe in končano je zopet za dve leti. Slovenci v clevelandski metropoli smo lahko ponosni na tako častno zastopstvo v mestni zbornici, kjer imamo poleg našega slovenskega župana Frank J. Lauscheta tudi tri slovenske mestne odbornike. Kakor izgleda je starosta med slovenskimi mestnimi odborniki councilman Edward L. Pucel, ki se

daj nastopi že peti termin v mestni zbornici kot zastopnik 10. varde; v 23. vardi pa je Edward J. Kovačič ponovno izvoljen in bo sedaj nastopil tretji termin kot zastopnik naše varde; v 32. vardi pa imamo Slovenci novega

zastopnika v osebni John J. Prince, ki pa bo sedaj nastopil svoj prvi termin.

Vsi poznamo te naše rojake, katerim smo položili v roke vodstvo milijonskega mesta Clevelanda. Prejeli so zaupanje naroda in sedaj narod upravičeno pričakuje, da se bodo izkazali vredni tega zaupanja ter složno roka v roki delovali za dobrobit svojih volivcev in napredek mesta Clevelanda.

doma v Ameriki. O bojih z Japonci pravi, da ne bo pisal, ker tako beremo poročila v naših listih.

Pozdrav vsem čitateljem, posebno tistim, ki imajo tudi sinove pri vojnikih preko morja.

Jennie Keber.

Jugoslovanski vladni krogi o jugoslovanskem vprašanju

Kairo.—(ONA).—Napad Vseslovenskega kongresa na generala Dražo Mihajloviča, katerega objavlja moskovsko časopisje, je napravil globok vtis na tukajšnje balkanske kroge, ki pripisujejo največ važnosti dejstvu, da je bil napad objavljen ravno v trenutku, ko je začela poslovnati konferenca treh ministrov.

Tukaj je splošno prevladovalo mnenje, posebno po obisku zunanjega ministra Anthony Eden-a pri predsednikih grške in jugoslovanske vlade, da se bo konferenca bavila tudi z balkansko politično situacijo. Občutek je bil splošen, da bodo zunanji ministri skušali najti sporazum, ki naj bi odstranil globlje vzroke strankarske borbe, ki je v Jugoslaviji večsah zaplamtela v pravo meščansko vojno, in se je zdaj v nekoliko manjšem obsegu razširila tudi na grško ozemlje, kjer so se pojavile v bistvu precej slična vprašanja kot v Jugoslaviji.

V obeh slučajih so vzroki teh notranjih bojov popolnoma neodvisni od vprašanja, ali je treba ali ne, v boj proti zavojevaču. Gre le za vprašanje ideološke orientacije in za bodočo formo vlade. Ako zdaj ne pride do sporazuma med Ameriko, Anglijo in Rusijo, se je bati, da bodo izbruhnila boji istega značaja v vseh deželah Evrope, tako da bi se zavezniki po svoji vojaški zmagi nad Nemčijo nahajali v sredi strahovite meščanske vojne, ki bi začela stresati ves kontinent.

Vprašanje, katero si tukaj stavijo vsi v nemirnem pričakovanju, je naslednje—kako je treba tolmačiti dejstvo, da je bila izjava Vseslovenskega kongresa objavljena v Moskvi ravno v sedanjem trenutku? Ali je to znak, da hoče Sovjetska Unija, da se to vprašanje razčisti takoj, ali je to izjava ruske vlade, da bo Rusija nadaljevala svojo dosedanje balkansko politiko.

Jako presenetljivo dejstvo je to, da ima Sovjetska Unija s tukašnje vlado kralja Petra, v kateri je Mihajlovič minister vojske, korektno diplomatske odnose. Obenem pa Sovjeti povsem očividno priznavajo tudi takozvano Bihaško republiko, katero so ustanovili partizani, v kateri imajo svojega diplomatskega zastopnika Bi-

haško republiko nista priznali Amerika niti Anglija, kljub temu pa imati obe velesili vojaške zveze z obema strankama, s partizani in z Mihajlovičem.

Partizanska vlada je bila ustanovljena decembra, 1942 v Bihaču v severni Bosni. Poročila trde, da se nahajajo v tej vladi vse politične stranke in da se nahajajo v njej predstavniki duhovništva, profesorji in kmetje. Predsednik je baje dr. Ivan Ribar, bivši predsednik jugoslovanske narodne skupščine. Mihajlovič naklonjeni krogi trde, da je predsednik tega upravnega komiteja sin tega Dr. Ribara, o katerem je znano, da simpatizira z levicariji.

Jugoslovanski vladni krogi tukaj vneto zagovarjajo svojega vojnega ministra, trdeč, da so obtožbe Vseslovenskega kongresa “neutemeljene” in da je jugoslovanska sekcija tega kongresa le en sam član, Božidar Maslarič, jugoslovanski komunist, ki se nahaja v Moskvi že od leta 1929. Ti krogi trde, da je Mihajlovič v teku zadnjih dvet let garal za zaveznikove stvari, da je zvesto izvrševal dela sabotaže in tudi vse druge naredbe in to za ceno strahovitih izgub človeških življenj in strašnega preganjanja tisoče svojih sodeželanov.

Danes, trdijo ti krogi, Mihajlovič še vedno izvršuje svoje operacije proti osišču na širokih predelih ozemlja, zakar pa se njemu ne daje in ne priznava nobene zasluge, ker nima sredstev, da bi povedal svetu, kaj se godi, dočim imajo partizani na razpolago radio Svobodna Jugoslavija, in so tako mogli pripisati sebi vse, kar se je zgodilo.

Zadnje tri tedne pa se poslužuje Mihajlovič radio aparatov, katere je najbrže zaplenil od Nemcev ali Italijanov in začel oddajati na kratko valovni postaji “kot Demokratična Agentura v gozdovih in planinah Jugoslavije,” ki pošilja svoje oddaje tudi v Ameriko. Tako Mihajlovič preko tega radia, kot jugoslovanska vlada tukaj, obtožujeta partizane, da na podlagi svojega radia pripisujejo sebi čisto izključno Mihajlovičeve zmage.

V mnogih predelih dežele operirajo partizani in Mihajlovič v istih krajih, tako da se je nemogoče pobotati na podlagi teritorialne opredelitve. Različne skupine, ki so le posredno odgovorne Mihajloviču, kar se nahajajo med člani odbora narodnega upora, ki priznava Mihajloviča za svojega vrhovnega poveljnika, se tudi nahajajo na istem ozemlju kot partizani.

Poučeni tukajšnji krogi trdijo, da je mogoče edino le ena rešitev tega problema in sicer sporazum, v bistvenih vprašanjih, ki bi odstranil ideološka nasprotja med temi strankami,

tako da bi jim bilo mogoče sodelovati pod skupnim vrhovnim poveljstvom.

Ravno ta predpogoj je že zdaj veljaven za Grčijo in bo v bodoče postal veljaven tudi v vseh drugih evropskih deželah.

Protest proti jugoslovanski vladi

London.—(ONA).—Štiri vodilne jugoslovanske organizacije na Angleškem obtožujejo vlado v izgnanstvu, da “zanemarja svoje najbolj elementarne dolžnosti.”

Te štiri skupine so 24. oktobra na skupnem shodu tukaj sprejele resolucijo, v kateri izjavljajo, da ta vlada ne zasluži imena, da je “predstavica Jugoslavije.”

Med govorniki so se nahajali nekateri Jugoslovani, katerim se je pred kratkim posrečilo pobegniti iz Jugoslavije in so napadali vlado, da ni hotela pošiljati hrane, zdravilnih potrebščin in orožja v predele, v katerih so se nahajali partizani; da noče uradno priznati ljudske osvobodilne vojske, pod poveljstvom generala Tito, ter da ni hotela uradno protestirati proti temu, da je Badoglio obdrglo v svojem štabu generala Roatta in Ambrosio, ki sta oba proglašena od Jugoslovanov za vojna zločincina zaradi zločinov zagrešenih za časa italijanske okupacije v Jugoslaviji.

Skupine, ki so podpisale to resolucijo, so naslednje: Zveza častnikarjev, kulturno društvo KOKO, Zveza jugoslovanskih pomorščakov in Svobodna jugoslovanska zveza.

Izjava generala Montgomeryja

Kairo.—(ONA).—General Bernard Montgomery je bil na kratkem obisku tukaj, ter je izjavil v kongregaciji v katedrali, da se je začela morala nemškega vojaštva kvariti, ker vlada v Nemčiji sami pomanjkajnje zaupanja, ter da je tako napočila v sedanji vojni zadnja, zaključna faza.

Ni sicer hotel povedati, koliko časa misli, da bo zaključna faza trajala, pač pa je dejal, da je vedno več dokazov zato, da je začela v notranjosti Nemčije vladati nezaupnost in da to povsem naravno vpliva tudi na nemške vojake.

Generalova izjava ob tej priliki, o kateri se zdaj sme poročati, je v najostrejšem kontrastu s tem, kar je še za veliko noč dejal svojim vojakom, ko je poudarjal, da je še prezgodaj trditi, da je nemška morala načeta, in to kljub vsem porazom na ruski fronti in v severni Afriki.

Govorec o zadnjih vojaških kampanjah, je dejal general Montgomery, da je bil pohod na Sicilijo vzgled vojaških opera-

cij, v katerih je “šlo vse zares sijajno, z edino težkočo povzročeno z izbruhom malarije na ravnini pred Katanio.”

Povedal je, da je v tistem delu bojev zahtevala malarija več žrtev kot vojaške operacije.

Ko je general opisoval izkrcavanja na italijanski celine, je dejal, da so bila tista izkrcavanja nekaj “čisto drugega kot prihod na Sicilijo.”

“Pri Salerno je šlo res za las. Peta armada se je morala obupno boriti, predno si je mogla ustvariti potrebna mostišča. Takrat je prišel k osmi armadi klic, naj poseže vmes in dramatični skok preko razdalje od 200 milj, ko je osma armada hotela, da pade Nemcem v boka. To je bila ena od najlepših stvari, kar jih je osma armada dozdej sploh napravila.”

Glede italijanskih sobojevniških sil je izjavil Montgomery, da bodo uporabljene vzdolž prometnih linij in v nekaterih pristaniščih pri proti-avijonskih topovih.

Razkol med četniki in med partizani

Poročevalka Sonja Tomara je te dni poslala iz Kaire naslednje poročilo, ki je izšlo v chicaškem dnevniku “The Chicago Sun”:

Četudi si kralj Peter prizadeva, da bi s premeščanjem svojega zbora ministrov dosegel sprevod med patriotsko vojsko gen. Draže Mihajloviča in partizani gen. Josipa “Tita” Brozoviča, to je med jugoslovanskimi gerilci desničarske in levčarske usmerjenosti, ki se danes oboji borijo proti Nemcem, vendar je malo upanja za resnični mir med njimi, kakor je izjavil neki častnik, ki je nedavno dospel v Kairo od Mihajlovičeve skupine.

Razkol je šel že predaleč, je rekel, in bili so grenki, spopadi, ki jih ni mogoče pozabiti. Možje, žene in otroci so bili ubiti na obeh straneh. Zares, obe skupini v Jugoslaviji čutita precej tako, kakor so čutili v Rusiji med civilno vojno v letih 1918 in 1919, ali pa v Španiji pred šestimi leti.

Štiri ure sem govorila z imenovanim častnikom — njegovega imena ne smem razodeti — in zvedela sem njegovo povest, vendar, to je še vedno le polovica cele povesti, le desničarski del. Druga polovica je brez dvoja drugačna.

Častnik je prišel k Mihajloviču v juliju 1941, dva meseca po polomu Jugoslavije. Mihajlovič je zbiral pripadnike vseh struj, ki so bili pripravljene boriti se proti Nemcem, in je hotel uvesti med njimi vojaško disciplino. Upal je celo, da bo pridobil Hrvat, da bi spreminili svojo taktiko in se obrnili proti nemškimi in italijanskim sovražnikom.

Medtem so Nemci napadli Rusijo, in med Slovani se je zbudila slepa vera, da bodo Rusi zmagali. Mnogo levčarskih skupin, ki so jih vodili komunistični dijaki, se je osamosvojilo. Pritožbe vsled napadov na samostane in vseh umorov županov in starešin po mestih in vaseh so začele vedno bolj pogosto prihajati v Mihajlovičev glavni stan.

Vodja, ki je ostal v jugoslovanski armadi, je hotel zaustaviti tako samovoljno početje in se osredotočiti na napad proti sovražniku. Hotel se je sestati z Brozovičem, ki je postajal pomemben. Tedaj je bilo še malo znanega o njem. Doma je bil iz Slavonije, in ko sta se v septembru 1941 sestala z Mihajlovičem v Ravni gori, je samo omenil, da je prišel od “daleč tam gori,” kar je pomenilo Moskvo. Brozovič je bil naklonjen sporazumu in se je čudil, kako morejo biti “rdeči” dijaki tako krvoločni.

Vse to se pa nikakor ne sklada z besedami, ki jih je Tito izgovoril to poletje, da kdor ne more usmrčiti očeta, matere, žene in otrok, ni pravi partizan.

Ko sta se Mihajlovič in Brozovič sporazumela, je pa neki Kosta Pečanac, star in bradat četnik iz prve svetovne vojne, šel h generalu Nediču, Nemcem naklonjenemu kvizlingu, in je dal povelje njegovim četam, naj se borijo proti “rdečim.”

Kakor trdi omenjeni častnik, so ravnovrški sporazum prekršili Brozovičevi možje, ki so kar naprej preganjali vse premožnejše in izobražene, katere so zvali za pete kolumniste. Brozovičeve čete so zapustile Mihajlovičovo skupino v najhujši sili, ko je bilo oblegano Kraljevo v oktobru 1941. Razkol med levicariji in vojskinimi možmi je postal javen v jeseni 1941 in ni bil nikoli premosten.

Mihajlovičev glavni stan je bil vpostavljen v Črni gori, Brozovičeve čete pa so se nahajale v Hercegovini. V Brozovičevih četah so bili največ Hrvati, vendar pa je bilo med poveljniki nekaj Srbov. Sovraštvo med patrioti in partizani je slonelo torej na razrednem bojevanju, pa tudi na nesoglasju med Hrvati in Srbi.

Ko sem vprašala omenjenega častnika, če je resnica, da je Mihajlovič sodeloval z Italijani, je to odločno zanikal, vendar pa je priznal, da je bilo videti nekaj italijanskih oficirjev v Črni gori. Rekel je tudi, da so se Italijani bali prihajati v Mihajlovičovo ozemlje in da se jih je Mihajlovič nameraval odkrižati, kakor hitro bi bilo mogoče.

Nemci pa so sovražili Mihajloviča, pa tudi njegovega namestnika Pavleta Djureviča, ki se je boril proti njim kjerkoli je bilo mogoče, in ko so prišli v njegovo utrdbo v mestecu Kolašin maja meseca tega leta, so Djureviča zgrabili in poslali v Berlin v ječo.

Glavna Mihajlovičeva sila je še vedno v Črni gori, kakor pravi navedeni častnik, in pa tudi čete v Hercegovini, kjer se borijo proti obojim, partizanom in Nemcem.

“Mi smo v neprestani nevarnosti, da nas obkrožijo in napadejo od vseh strani,” je rekel. “Nimamo nobenega sredstva za poročevalno zvezo z zunanjim svetom. Nimamo nobenega radia, medtem ko imajo partizani postaja, ki se imenuje Prosta Jugoslavija. Zavezniki, kakor izgleda, nameravajo pomagati partizanom, toda mi bomo čakali na trenutek, ko se lahko zakadimo nad Nemce.”

Nabor na Gorenjskem

Kakor piše koroški nemški list, delajo Nemci na vse načine, da bi vpregli v svoj vojni voz čim več Slovencev. Kdor to odkloni, je seveda brez usmiljenja zatrt. Vendar pa našim fantom ne zaupajo orožja, pač pa jih vlačijo na Nemško na delo. Tako čitamo v naveden listu, iz čigar poročila zveni zaskrbljenost Nemcev, ki se že zavedajo resne nevarnosti:

“V več delavskih taborih so se zadnje dni nabrale prve skupine vpkokanih delavcev. Istočasno so se začeli nabori novih vojaških obvezancev.

“Skupine mladih mož odhajajo v taborišča v Rajhu na službeno delo. Oblečeni so v uniformo nemškega ‘Arbeitsdiensta.’ Nemški Kreisfuehrer Oroszy je v nekem govoru dejal, da je zopet prišel čas velikih in težkih preiskuenj, kakor ob priliki prve svetovne vojne; zopet se gre za isto ‘staro tradicijo.’ Govoril je tudi o vojско; pozvani so na boj za evropsko kulturo proti boljševizmu.

“Prvi vlaki delavskih obvezancev iz Gorenjske so že odšli v smeri proti severu, v taborišča ‘nemškega ‘Reichsarbeitsdiensta.’”

Ameriki proti nevarnosti vsled vojne. Vsak državljan je dolžan, da po svoji zmožnosti kupi Obrambne bonde in znamke (Defense Bonds and Stamps).

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Official organ of and published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the interest of the Order. Includes subscription rates and office address in Cleveland, Ohio.

NEKAJ NAJBOLJ AGILNIH DRUŠTEV V NAŠI KAMPANJI

V današnjem splošnem kampanjskem pregledu je 134 naših krajevnih društev po številkah navedenih, ki so od 1. aprila do 4. novembra t. l. pridobila skupaj za \$580,000 nove zavarovalne mladinskega oddelka, onih 45 neagilnih smo pa označili zadnji teden. Naj bodo predstojajoče vrstice v pohvalo ter priznanje nastopnim 14 društvom, oziroma po dvema društvoma od vsake kampanjske armade, ki so bila dosedaj najbolj agilna: Prva armada: Št. 169, Cleveland, O. \$18,000...

KAMPANJSKI GLASOVI SE JE ČAS! - ALI RES?

Eveleth, Minn.—Gori navedeni naslov dostikrat izrabljamo in se ta, ali oni zmoti v izrazu istega, kajti star pregovor nam veli, da čas beži... Kaj praviš nato ti, cenjeni čitatelj ali čitateljica? Ali ni to resnica? Pa pogledjmo malo časa v oko. Leta 1943 se nam zdi, da se je komaj pričelo; toda samo še dobrih 50 dni, in ne bo ga več, ker bo odšlo v večnost. Tudi sedanja KSKJ "V" kampanja se nam zdi, da se je komaj pričela, pa se že bliža zaključku. Ravno tako je z našim zemeljskim življenjem. In tukaj se vstavimo ter pomislimo, ali smo res zavarovani v duševnem in telesnem oziru? Ne izgovarjajmo se, češ, da—je še čas—temveč zavarujmo sami sebe takoj, glejmo tudi, da pridobimo še druge, ki niso še člani KSKJ, da postanejo njeni člani in članice. Prosim torej vsa naša krajevna društva, da napnejo svoje sile še v tem kratkem času, da se bo smela ta kampanja imenovati kampanja VSEH društev KSKJ. Posebno prosim društva v naši državi Minnesoti, da posnemajo vrlo naselbino Chisholm, oziroma ondodno žensko društvo št. 156, ki je prvo v tej državi že doseglo svojo lepo kvoto. Može pravijo: "Mi se ne podamo!" Ali je to res, sobrat J.K.? Naj zmaga že ta, ali oni, saj gre vse za eno in isto dobro stvar! V Glasilu z dne 27. oktobra, pod naslovom: "Od hiše do hiše," se je naš sobrat glavni predsednik skoraj malo razburil. Le počasi brate! Tudi tisti "Fortyniners" bodo storili, kar jim mogoče. (Kaj ne, da boste?) Tako da bomo ob zaključku kampanje vsi lahko ponosno rekli: "NAŠA kampanja je dobro uspela!" Prosim, poskusimo! Upam, da ne bo ta moja skromna prošnja samo glas vpijočega v puščavi. Kaj ne, da ne bo! Hvaležni vam bom, in sem tudi uverjen, da boste uslišali mojo prošnjo. Res, komaj že pričakujem prihodnjega kampanjskega poročila z uspehom vašega sodelovanja. Res je, da so istodobno na dnevnem redu kampanje raznih Jednot in Zvez. Ravno tako so razne dobrodelne družbe na delu za pridobivanje prispevkov v tem vojnem času. Toda naš vrli slovenski narod se ne ustraši vseh teh bremen, ker jih je navajen prenašati. Žal, le eno rad premnogokrat pozabi—sam na sebe! Torej imamo še nekaj časa, zato ga pa dobro porabimo in glejmo, da pridobimo, cvet našega slovenskega katoliškega naroda k materi vseh podpornih organizacij v Ameriki, k naši Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti! Že skoraj ob zaključku kampanje, ali ob 11. uri vam želim veliko uspeha v tem oziru in izrekam vsem za sodelovanje najlepšo zahvalo. S sobratskim pozdravom, MARTIN SHUKLE, član finančnega odbora KSKJ.

Sorodniki dobe od armade vse informacije

Washington. — Vojno ministerstvo si prizadeva v vseh slučajih, da preskrbi čim več razpoložljivih informacij najbližjim sorodnikom onega armadnega personala, ki postane žrtev vojnih dogodkov. Tako glede izginulih, kot glede mrtvih, ranjenih in ujetih prejmejo njih domači čim prej vse razpoložljive informacije. Od približno 85,000 mož, ki so bili do 30. septembra 1943 naznanjeni kot žrtve v boju, jih je približno 23,500 javljenih kot izginulih. Med temi jih je največ izginilo v Filipinih. Vsteti so filipinski scouti, katerih je 10,788 in 5,316 častnikov in vojakov U. S. armade. O nekaterih izmed njih japonska vlada še vedno poroča od časa do časa, da so vojni ujetniki. Japonska vlada pa ni nikdar dostavila naši vladi seznam filipinskih scoutov, ki so postali vojni ujetniki. Iz vseh drugih bojišč, širom sveta, kjer stoji čete U. S. armade v boju, je bilo javljenih 7,450 vojakov kot izginulih v akciji. Nekateri izmed njih bodo morda pozneje javljeni kot vojni ujetniki in Nemčiji ali na Japonskem, in nekaj se jih bo morda tudi objavilo iz internacije v nevtralnih deželah. Zopet drugi pa se zopet pojavijo v svojih oddelkih in se vrnejo v službo. Kadar javi katero koli bojišče imena mož, ki so javljeni kot žrtve, obvesti generalni Adjutant armade potom brzojavna takoj one osebe, ki so navedene kot naslov za slučaj potrebe. Z največjo skrbjo se pazi na to, da gre prvo uradno poročilo najprej na naslov najbližnjih sorodnikov, oziroma prijateljev, ki so označeni kot naslov za slučaj potrebe. V slučaju vojakov, ki so izginili, vsebuje brzojavka prvega obvestila tudi vse druge razpoložljive informacije, med njimi tudi približni kraj, kjer se je nahajal dotični vojak v boju. Čim se pojavijo pozneje dodatne informacije, dobi isti naslov vse podatke potom brzojavke ali pisma. Čestokrat ima generalni adjutant možnost poročati, da je bil dotični vojak ujet. Včasih se posreči vojakom, ki so bili začasno odrezani od svojih tekom bitke, da se zopet prebijejo nazaj k svojim oddelkom, o čemer je potem omenjeni naslov takoj obveščen. V onih slučajih, v katerih je sovražnik utrdil identiteto padlih Amerikancev in o tem poročal preko mednarodnega Rdečega križa, naznani generalni adjutant, na naslov najbližnjih svojcev, da je bilo dognano, da je bil vojak, o katerem je bil poročal, da je izginil, ubit. Najmanj več tednov, in mnogokrat po več mesecev poteče, predno prejmemo poročila od sovražne strani, da so bili naši vojniki ujeti. A do takrat večinoma ni nobenih novih podatkov na razpolago. Generalni Adjutant sporoči najbližnjim svojim vse razpoložljive podatke takoj, in tudi vse one informacije, katere dobi v nekaterih slučajih pozneje. Preskrbeti podatke o vseh bistvenih podrobnostih za vseh 85,000 žrtev dosedanjih bojev je bila ogromna naloga, in jako težka — to mora vsakdo sprijeti. Podatki o žrtvah prihajajo iz bojišč širom vsega sveta, od katerih so nekatere čisto osamljena in izolirana, vsako posamezno izmed njih pa pod pritiskom vojnih operacij. Menjajoči se razvoj bitke, napetost, ki je posledica neprestanega premikanja in gibanja, boj sam na sebi in pomanjkanje zvez na fronti otežkuje na bojnem polju držanje seznamov v največji meri. Toda kljub vsem težočam se to delo nadaljuje, toda podatki v teh seznamih so seveda jako skopi in v pogledu podrobnih detaljev. (O. W. I.)

Anglo-ameriški odnošaji

Temeljna preizkušnja politične zrelosti in intelektualne poštenosti zahteva, da se to ne zgodi—zadeve, katere imamo v tej vojni skupno v rokah, so take vrste, da jih nikdo ne sme izkoriščati. V trenutku, ko naši sinovi padajo skupaj na vseh morjih, ko se bore in umirajo skupaj, se mi zdi, da bi oni, ki bi stremeli le za tem, da obsodijo to ali ono kot vir neprijetnosti in zlega, le izdajali one, ki so padli. Iz jugozahodne Amerike sem dobil pismo, v katerem mi pišejo, da je Churchill vtaknil Roosevelta v žep. To se mi vidi ravno istovrstni argument, kot vprašanje vojakov, ki so zahtevali, da jim povemo, ali je res, da je pogoj za Lend-Lease dobave, da mi—Angleži—nacionaliziramo svojih rudnikov. Potrebno je, da se spoznamo bolje drug drugega, in prenehamo iskati žaljenj, resničnih ali izmišljenih, katere bi se dalo izkoristiti. Lahko to vsekakor ne bo šlo. Amerikancem preveč ugaja ona tradicija, ki slika angleškega diplomata kot premetnega sleparja prav kot se radi smatrajo za preproste ljudi, rojene zato, da se jih oslepari. Dobro bi bilo to stvar preiskati. Nikakor mi ni jasno, kdo je na prvem mestu. Priznam sicer, da so bili nekateri ameriški diplomati preprosti, toda dvomim, da jih je bilo takih, da bi se mogli meriti z Neville Chamberlainom v pogledu svojega patetičnega hrepenenja po tem, da se jih prevari. Takrat, ko se je on nahajal v Downing Streetu, Roosevelt sigurno ni bil oni, ki je bil presleparjen. Angleži se tega ravno zdaj spominjajo s posebno skelečimi občutki. Na železniški postaji Na železniško postajo pojdi enkrat—tam prizore videl boš ganjlive—istih se opisati ne more. Vrsta dolga čvrstih fantov, mladih mož na vlak tam čaka; kovčeg v roki, resno lice... Tu novince glej vojaka. Malo časa,—da od svojcevu se zadnjič poslovijo, ker jih kliče domovina, da v pomoč ji vsi hitijo. Glej tam mater sivolaso sina svojega objema, solze grenke z robcem briše, glas ji žalosti pojema. Žena s sinčkom v naročju poljubuje tam soproga, v žalosti ihti in joka, vsem se smili žena uboga. Pri stopnicah dekle zala, njen izvoljenec stojita; pri slovesu tem se zadnjič poljubujeta, solzita. Vlak zapiska in odhaja, vse za njim se še ozira, z robcem maha, kliče "zbogom!" solze si pri tem otira. Ko pa enkrat vojna mine, bomo tu jih spet čakali vsi veseli—zmagovalce naše —srčno pozdravljali! Ivan Zupan. Važni zgodovinski dogodki dnevi meseca novembra 1.—1765: Kolkovni davek (Stamp Act) v ameriških kolonialnih državah uveljavljen. 2.—1880: Država Kansas vpeljala prohibicijo. 3.—1794: Pesnik Wm. C. Bryant rojen. 4.—1862: Izumitelj Gatling patentiral svojo puško. 5.—1892: Kitajcem prepovedano naseljevanje v Ameriki. 6.—1917: Država New York uvedlo žensko volilno pravico. 7.—1811: Bitka pri Tippecanoe. 8.—1830: General O. O.

Howard rojen. 9.—1835: Prvi naseljenci v Connecticutu. 10.—1775: Američani zavze-li mesto Montreal v Kanadi. 11.—1918: Dan premirja po prvi svetovni vojni. 12.—1926: Sloveči ameriški državnik in govornik Joseph G. Cannon umrl. 13.—1881: Predsednik Garfield umorjen. 14.—1806: Gora Pike's Peak odkrita. 15.—1872: Velik požar v Bostonu, Mass. 16.—1864: General Shermanov vpad proti jugu. 17.—1800: Ameriški kongres prvič zboroval v novem kapitolu. 18.—1905: Pogodba glede panamskega kanala podpisana. 19.—1863: Predsednik Lincoln govoril v Gettysburgu, Pa. 20.—1925: Angleška kraljica Aleksandra umrla. 21.—1835: Najbogatejša žena v Ameriki, Hetty Green rojena. 22.—1733: Ameriški general Schuyler rojen. 23.—1863: Bitka pri Chattanooga. 24.—1784: Predsednik Zachary Taylor rojen. 25.—Zahvalni dan. Angleška armada zapustila leta 1783 Združene države. 26.—1832: Uvedba prometa na prvi počestni železnici v Ameriki. 27.—1746: Sloveči ameriški državnik R. R. Livingston rojen. 28.—1829: Skladatelj Anton Rubinstein rojen. 29.—1760: Angleži zavzeli mesto Detroit, Mich. 30.—1835: Humoristični pisatelj Mark Twain rojen. Nacisti zahtevajo več podpore OFFICE OF WAR INFORMATION Washington, D. C. Washington.—Glasom švedskega časopisa Dagens Nyheter od 18. oktobra, Nemčija z vsemi svojimi silami pritiska na balkanske dežele. List razlaga, da je nedavni obisk Raederja in Meisnerja v Budimpešti morda v zvezi z ustanovitvijo balkanske fronte. Nemčija je seveda tudi odgovorna za ravnokar izvršeno preureditev hrvaške vlade, kjer je bil napravljen poskus razširjenja vladnih temeljev s tem, da so bili poklicani v vlado povsem novi ljudje. Ravno tako so tudi nemški interesi in nemški pritisk globlji vzrok hrvaško-srbskega zblizanja. To je vzrok, da je Nedić obiskal Hitlerja v nemškem glavnem stanu, in da se pričakuje, da bo Pavelić poklican k Hitlerju. Na svojem potu nazaj se je Nedić za par dni ustavil v Zagrebu, kjer se je posvetoval z nemškim poslanikom Kaschem, in sicer v navzočnosti Paveličevega predstavnika. V teh pogajanjih je baje predmet debate sporazum za skupen načrt ureditve srbo-hrvaško-madžarske meje. Švedski list trdi, da je po svoji nedavni konferenci z nemškim poveljnikom na Balkanu, Weichom in posebnim oblaščencom Neubauerjem, Pavelić odpoval v Nemčijo in da so ga pričakovali nazaj dne 18. oktobra. Potrjuje se, da je nova hrvaška vlada sestavljena izključno iz pro-nacističnih elementov, ter da se v njej nahaja le en sam Srb, Besarović, ki je s Pavelićem skupaj hodil v šolo. Vendar pa smatrajo tudi to kot dokaz za srbsko-hrvaško zblizanje. Pavelič glavni ravnatelj za službo varnosti odpuščen Washington.—Hrvaška časopisna agentura je javila dne 18. oktobra, da je Pavelić odpuštil iz službe dr. Filipa Cavenkovića, ki je bil glavni ravnatelj takozvanega direktorata za red in varnost. Na njegovo mesto je bil imenovan ustaški četovodja dr. Mijutin Jurčić. Zelo verjetno je videti, da je ta sprememba posledica nemškega pritiska, ker nacisti zahtevajo, da se odločneje nastopa proti patriotom. Niti Pavelić niti Nedić ne moreta dobiti zaslonbe v narodu Washington.—Švedski list Stockholm Tydningen poroča dne 17. oktobra v članku, v katerem razmotriva o splošnem političnem položaju, na Hrvaškem in v Srbiji, da niti Pavelić niti Nedić nista mogla najti nobene zaslonbe v svojem narodu. Paveliću se ne le ni posrečilo da spreobrne hrvaške mase k fašizmu, temveč tako pravi švedski list, vodja stranke opozicije, Hrvaške kmečke stranke, je še vedno v zaporu, ker je odklonil, da prevzame krmarmjenje Paveličeve ladje. Nedić v Beogradu pa tudi ne uživa nobenega zaupanja med narodom in nima nobene kontrole nad skrivnimi, prtajenimi silami, ki stvarno vodijo njegov narod. Beograd strda in prezeba in se pripravlja na to, da še eno zimo več strda in prezeba. Mladi Hrvatje morajo v armado, predno smejo v gimnazijo Washington.—Hrvaški dečki ne morejo "biti sprejeti na univerzi ali v gimnazijah, niti vstopiti v katero koli privatno ali javno službo, ako prej ne dokažejo, da so zadostili vojaški dolžnosti, je odlok objavljen v dekretu, katerega je ponatisnil zagrebški list Nova Hrvatska, glasom poročila, katero je prejel Office of War Information dne 16. oktobra. Dekret določa tudi, da je ministru vojske dovoljeno napraviti-izjemo v onih slučajih, v katerih je prosilec "odslužil leto dni obvezne aktivne službe kot vojak."

NETOČNO POROČILO V "Amerikanskem Slovincu," z dne 5. novembra smo čitali kratko poročilo o dosedaj nabrani vsoti posameznih narodnostnih skupin države Illinois za nakup nove križarke Stricu Samu kot božično darilo. Skupna vsota je določena na 35 milijonov dolarjev, nabranega je pa že \$27,905,180. V tem izkazu je 24 raznih narodnostnih skupin, ter je omenjeno, da so se naši Slovinci za \$432,050 imenitno odzvali. Čast jim! Nikakor pa ne moremo verjeti, da je v tem izkazu nekaj večjih vsot pravilnih ali točnih. Tako je navedeno: Austro-Hungarian \$4,820,425 v 11 vrsti tega izkaza so pa zopet označeni Ogri (Hungary) z \$350,000. Kakšna narodnost je pa avstrijska? Ali ste že kdaj čitali kako knjigo pisano v avstrijskem jeziku? Res, škoda, da tozadevni odbor ne zna ločiti zemljepisja od narodnosti. Treba bi bilo stvar razčistiti in dognati, kje živijo oni Avstrijci, ki so v ta namen prispevali skoro pet milijonov! Tako tudi dvomim, da so Poljaki prispevali nad osem milijonov, Grki pa nad šest milijonov? Smrt narodnega odpadnika V Doljnem Cerovem pri Gorici je zadela smrt narodnega odpadnika, fašističnega občinskega odbornika (od l. 1923) Ivana Prinčiča, starega 63 let. Krog desete ure zvečer sta stopila v njegovo hišo dva neznanca in oddala nanj štiri smrtno strele, nakar sta izginila. Tudi pet njegovih sinov je zapisanih v fašistični stranki. Vsi domačini jih radi odpadništva mrze. Podobnih dogodkov je še več v po Italijanih zasedenih krajih. Skušajte ustanoviti kako nočletnica vseh drugih slovenskih Jednot.

Pristopajte h K. S. K. Jednoti!

Delatnostima u Jolietu, Ill. dne 3. aprila, 1934. Inskripcijama u Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara, 1934.

GLAVNI URAĐ: 351-358 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon u glavnom uredu: Joliet 5446; stanovanja glavnog tajnika 5448.
Od ustanovitve do 30. septembra, 1943 značajna skupna isplaćana podpora \$3,905,770
Solventnost 137,34%

IZ URADA GL. TAJNIKA
Dr. Cert. 65DD42524 Irene Repensek 30.00
69 C1325 Anton Urick 36.50
69 C1325 Anton Urick 16.00

Table with columns: Dr. Cert., Ime, Svota. Lists names and amounts for various individuals, including Irene Repensek, Anton Urick, and many others.

Kaj prinaša moderno vojskovanje

Bilo je u letu 1914., ko se je na zahodnem evropskemu bojištu po bitki pri Marji ustavila "dirka proti morju." Bojište je postalo ustaljeno, ker sta se oba nasprotnika zakopala v zemljo. Sledila je vojna, ki je bila pravo obleganje, in to medsebojno obleganje je trajalo štiri leta.

Table with columns: Dr. Cert., Ime, Svota. Lists names and amounts for various individuals, including Anton Urick, Josephine Slavnik, and many others.

Pes volčjak po imenu Boots, ki s svojim znanjem zadržava vojake v New Yorku, kajti pravijo, da zna sedevati, množiti in celo galskovati (spelling) se je postavil pred zvezdasto zastavo in ji dal pozdrav, kot ga vidimo na sliki.

mednarodni dogovor, s katerim so se vse države obvezale, da se tega sredstva za vojskovanje ne bodo več posluževale.
V dvajsetih letih po prvi svetovni vojni se je izpopolnilo načelo o totalnem vojskovanju. Začelo se je pisati in govoriti tudi o bliskoviti vojni. Vse to pa je povsod vplivalo tudi na notranji ustroj posameznih držav, ki so se vedno bolj morale pripravljati na presenečenja, ki jih lahko prinese razne vojaške poteze.

Zato se je v tedanji svetovni vojni plinska vojna začela silno razvijati, in sicer je zlasti napredovalo izdelovanje solznih plinov in plinov, ki povzročajo bruhanje. Ko se je vojna v novembru leta 1918. končala, je bilo na obeh straneh 80% vsega topništva že porabnega samo za to, da se izstreljujejo iz njih plinska granata. Toda plinska maska je istočasno postajala uspešno orožje za obrambo pred plini. Protiplinska maska se je vedno bolj izpopolnjevala in vse obrambne odredbe imajo danes že zelo izpolnjene predpise za uporabljanje mask.

Prav tako pa je pisal francoski vojaški publicist general Duval tole: "Če se vojna preveč zavlačuje in preveč dolgo traja, tedaj je treba seči po sredstvih, ki naj ustrezajo novim nalogam in novim potrebam. Pojaviti se mora novo orožje."
Pisali so že o nekaj zažigalnih "lističih," ki so najbolj nevarni kmetom in njihovim poljem. To so majhne celuloidne ploščice, ki imajo v sredini jamič, v kateri je nekaj gramov fosforja, ki je obdan z bombazem. Letala sejejo te lističe nad polji in gozdovi in ko se lističi posuše, začne sami gorjeti. Požar se širi lahko v silnem obsegu.

Zimaska megla ne more več zakrivati mest in naselij pred letalskimi napadi, dasi so milijardi, da bo zima ovirala delovanje letal. Ni verjetno, da bi letala še imela tiste sumljive daljnogledne, ki prodirajo celo megle in oblake. Prav tako megla ali pa oblaki letal več ne ovirajo pri orientaciji. Toda pri plinih lahko megla celo pospešuje razširjanje plina po površini. Nekaj takega se je nad dolino Meuse že zgodilo v letu 1930. V okolici Liegea so se plini širili iz tovarn in nekaj časa niso bili nevarni. Nevarni so postali šele, ko se je nad pokrajino vlegla megla. Ta vlažna megla se je napila plinov in v vlagi, ki je bila v zraku, so se plini tako hitro razvijali in pomnožili, da je bilo v nekaj trenutkih 73 oseb mrtvih, več sto oseb pa je nenadoma silno hitro zbolelo zaradi hudih zastrupljenj.

Vse to nas navdaja k temu, da moramo biti zelo pozorni na prihodnjo dobo vojskovanja. Kajti letalo lahko pline širi v mnogo hujši in groznejši obliki nad meglo in oblaki, kakor pa se je to bilo v zadnji vojni, ko so plinske granate izstreljevali največ s topovi.
Dosljej se že dozdeva, da generalni štabi še niso začeli misliti na to, kako bi uporabljali pline. Kajti sedanja vojna je prinesla že toliko presenečenj, da bi tudi vojskovanje s plini najbrž postalo takšno presenečenje ki bi najbrž ne pospešilo konca vojne, pač pa sprožilo nov plaz presenečenj in nov plaz negotovosti. Plini imajo svojo logiko, imajo pa tudi svojo verigo računov in zaključkov, ki še niso znani. Verovati moramo, da se narodi ne bodo odrekli podpisom na protokolu o neuporabljanju plinov, kajti gotovo je vsekakor to, da bi plini samo povečali grozote vojskovanja in trpljenje človeštva.

O "Soya" fižolu

Ko je okrog leta 1930 Dr. W. J. Morse po naročilu ameriškega poljedelskega oddelka potoval po Kitajskem in Japonkem, je ondi zasledil veliko vrednost "soya" fižola, katerega ondi že stoletja sadijo in rabijo kot tečno hrano.
Dr. Morse je poslal vladi v Ameriko nekaj tega fižola, katerega so vsadili na Arlington preiskuševalni postaji. Leta 1934 je bilo že toliko tega pridelka na razpologo, da so ga na spomlad poslali gotove količine poljedelskim oddelkom mnogih držav širom dežele.

Država Illinois je se za ta fižol najbolj zanimala in sicer v bližini mesta Urbana. Ta preiskuševalna postaja je leta 1935 poslala zastoj po sto zrno tega novovrstnega fižola vsem illinoiskim vrtnarjem z zelenjavo; zaeno je dobil vsak vrtnar vprašalno polo, da odgovori: 1—Kako uspeva ta fižol? 2—Kako se istega ceni kot vrtno zelenjavo?
Leta 1939 je nastalo vprašanje po "soya" fižolu že tako veliko, da ga ta državna postaja ni mogla več brezplačno razpošiljati; razposlala ga je pa nekaj na poskušnjo 46 domačim državam, petim provincam v Kanadi, na Havajsko otočje in še šestim državam v inozemstvu.
La so se začele potem najbolj zanimati države: Indiana, Ohio in Iowa, kjer so ga farmarji nasadili na tisoče in tisoče akrih. Lansko leto je država Illinois prvačila v produkciji tega fižola, ker ga je pridelala eno tretino izmed celokupne produkcije vseh ostalih držav. V Illinoisu je namreč zemlja posebno dobra ali rodovitna za ta fižol, na enem akru ga obrodijo do 30 bušljev. Dandanes se peča mnogo farmerjev samo z gojitvijo "soya" fižola, prvič, ker jim ne dela mnogo sitnosti, drugič pa, ker ga lahko dražje

prodaja kakor pšenico ali kaj drugega. Ta rastlina, ko se z nje izvleče stroka fižola, je tudi izborna krma za živino.
Leta 1941 je znašala skupna vrednost tega pridelka v deželi \$113,000,000.
Znanstveniki so dognali, da ima ta fižol izredno veliko proteina, torej je zelo redilen. Namodestuje meso, zmetega se rabi lahko namesto moke za kruh, iz njega se prideluje tudi lahko užitno rastlinsko mleko. Največ tega fižola pokupijo tovarne za barvo, za rastlinsko olje in pa za plastične izdelke.
"Soya" fižol bo igral čez 7as še bolj veliko vlogo v ameriški javnosti, ko se ga bo ljudstvo bolj privadilo pri uživanju, namesto drugih jedil.

Kitajec o jugoslovanskih gerilcih

New York.—(ONA).—Jugoslovanski gerilci, ki se nahajajo v bližini jadranskega morja, si preskrbe mnogo potrebnega streliva iz min, katere so Nemci zasejali v njihovih vodah. To novico je prinesel Norman Soong, kitajski vojni poročevalec, ki je pravkar prispel v New York po svojem obisku sredozemskega bojišča, kjer je poteval po naročilu Centralne časniške agenture v Čunkingu.
Soong je dopisnik Overseas News Agency v Čunkingu in se nahaja zdaj na okrožnem potovanju po vseh bojnih frontah—v Italiji je govoril s skupino jugoslovanskih partizanov, ki so bili pobegnili iz bolnišnice. Soong pripoveduje, da je bilo med njimi za precejšen odstotek žena in med temi so bile nekatere jako resno ranjene.
Ti partizani so Soongu pripovedovali, da so posebni oddelki prostovoljcev med njimi redno odplavali ven v polja min ob obali, ter tam posamezne mine odrezali od njihovih sider. V to svrhu potrebno orodje so prinesli s seboj v ustih. Naslednja naloga je bila potem, da so z rokami potiskali mino pred seboj do obale. Mnogo teh prostovoljcev je postalo žrtev tega nevarnega posla. Ko so mine na suhem, odstranijo posebno izurjeni in izvežbani specialisti vse detonatorje, nakar vzamejo ven razstrelivo, ter je vporabijo v izdelavi ročnih granat.

Soong je veteran med vojnimi poročevalci, akoravno ima komaj 32 let. Postal je slaven že leta 1937, ko je poročal o potopitvi ladje SS Panay, katero so poslali Japonci nad njo. Posebno zanimive so bile zanj metode, katere uporabljajo jugoslovanski gerilci, ker jih je želel primerjati z onimi, katerih se poslužujejo kitajski gerilci, katere seveda pozna posebno dobro, ker jih je opazoval iz neposredne bližine.
Jugoslovansko predstavnstvo v zboru za italijanske zadeve
Washington.—(ONA)—Glede članstva Jugoslavije in Grčije v zboru za italijanske zadeve, kjer jim priznava moskovska konferenca "posebne interese radi agresije fašistične Italije na njihova ozemlja in kraje v teku sedanje vojne," smatrajo washingtonski krogi, da je izredno značilno, da je določena udeležba "Jugoslavije in Grčije," mesto "predstavnikov jugoslovanske in grške vlade."
Tukajšnji krogi smatrajo, da sovjetska vlada ne bi hotela pristati na to, da bi ti dve deželi predstavljali edino le priznana vlada, v kateri ni nobene predstavnika različnih elementov odpora v obeh deželah.

WHERE THE FUEL GOES
AN ARMY TRANSPORT
burns 33,000 gallons of fuel oil a day.
Image of a military transport truck.

Negoda v gledališču

Nekega odličnega večera je sedel nič manj odlični davčni eksekutor Ivan Dimitrič Černjakov na sedežu v drugi vrsti in je gledal skozi svoje kukalo "Zvonove korneviljske." Gledal je nízodol in se je počutil kakor petelin na gnoju. Toda nenadoma — v povestih se večkrat pripeti kaj "nenadoma" in pisatelj imajo prav, življenje je zvrhano domislekov! — a nenadoma se mu je obraz namrgodil je sapa . . . , dal je kukalo proč z očmi, sklonil se je in . . . hačili! Kihnil je, kakor vidite. Kihanja ne moreš nikomur in nikjer prepovedati. Kihajo kmetje in tudi policijski upravniki in včasih celo tajni svetniki. Vsi kihajo. Černjakov se torej ni prav nič vzburlil zato. Obrisal se je z robcem, in kot človek, ki ve, kaj se spodobi, se je tudi ozrl okrog sebe, ali ni mogoče s svojim kihanjem koga motil. In že je bil tu vzrok, ki se je človek zaradi njega lahko vznemiril. Videl je, da se je stari gospod, ki je sedel pred njim v prvi vrsti, z rokavico skrbno obrisal plešasto glavo in vrat in je nekaj zamrmral. V tem stercu pa je Černjakov spoznal civilnega generala v prometni upravi, Brišalova.

"Kihnil sem vanj," je pomislil Černjakov. "Saj on prav za prav ni moj predstojnik, vendar mi je sitno. Oprostite se mu bom moral."

Černjakov je malo pokašljaval in je generalu zašepetal na uho: "Oprostite, ekscelencu, poškrbnil sem vas . . . nehoté sem . . ."

"Nič, nič . . ."
"Za božjo voljo, oprostite mi —! Jaz sem vendar . . . saj nisem hotel!"
"Oh, prosim, sedite no! Poslušajte dalje!"

Černjakov se je ves zmedel; bedasto se je režal in se je spet ozrl na oder. Gledal je navzdol, a prav nič več mu ni bilo dobro. V odmoru je pristopil k Brišalovu. Nekoliko je šel vstric njega in je zamrmral, komaj skrivajoč svojo plahost: "Kihnil sem v vas, ekscelencu, oprostite mi! . . . Saj nisem . . . saj ne, da bi bil mogoče . . ."

"Oh, je že dobro! Že zdavnaj sem pozabil, vi mi pa spet govoričite o tem!" je dejal general in je nejevoljno potegnul spodnjo ustnico na znotraj.

"Pozabil!" je pomislil Černjakov, "pa se mu kar zloba bliska iz oči!" Nezaupljivo je pogledoval generala. "Pa kratko in malo noče nič govoriti o tem. Pojasniti mu bom moral, da zares in na noben način nisem hotel! Da se je to zgodilo po prirodni zakonu; sicer si bo še mislil, da sem ga hotel opljuvati! Zdaj si mogoče te-

ga še ne misli, a kasneje si bo mislil."

Doma je Černjakov povedal svoj ženi, kakšno trparijo da je napravil. Kakor se mu je dozdevalo, se je ona premalo zmenila za ta dogodek. Najprej se je pač malce ustrašila, a ko je zvedela, da Brišalov ni njegov predstojnik, se je pomirila.

"Pa le pojdi tja in se mu opraviči," je rekla, "sicer si bo mislil, da se ne znaš dostojno vesti med ljudmi."

"Saj, saj! Pa saj sem se mu oprostil, a on je bil tako čuden, nobene pametne ni zinil. In pa, saj tudi časa ni bilo za daljši razgovor."

Drugi dan se je Černjakov oblekel v novo uniformo, obril se je in je odšel k Brišalovu, da bi mu to zadevo razložil. Ko je vstopil v generalovo predsobo, je zagledal ondi mnogo prosilcev, in celo generala samega, ki je že poslušal prošnje. Potem, ko je že več prosilcev vprašal to in ono, je obrnil svoj pogled na Černjakova.

"Včeraj v Arkadiji, če se ekscelencu spominjajo," je začel eksekutor, "jaz sem kihnil in zdajci sem vas zmočil . . . oprostite . . ."

"Kakšna trparija, Bog pomagaj! General se je okrenil k drugemu prosilcu: "Kaj želite vi?"

"Noče govoriti o tem," je pomislil Černjakov in je prebledel. "To se torej pravi, da se jezi. Nak, to ne more ostati kar tako . . . Razložil mu bom . . ."

Ko se je general nehaj pogovarjati s poslednjim prosilcem in je spet hotel oditi v notranje prostore, je stopil Černjakov za njim in je rekel tiho in brez sape:

"Ekscelencu! Če se drznem nadlegovati vašo ekscelenco, tedaj samo zato . . . lahko bi dejal — ker se kesam . . . Ni bilo nalašč, kakor že sami vedo!"

Generalov obraz se je skremžil kakor za jok in dvignil je roko:

"Pa se res precej upate, dragi moj!" je rekel, ko je izginil skozi druga vrata.

"Misli, da se norčujem?" je preudaril Černjakov; "Bog mi je priča, da se ne! General, pa tega ne razume! Če je stvar taka, se ne bom nič več oprščal temu ošabnežu. Vrag naj ga vzame! Pismo mu bom pisal, a k njemu ne bom nič več šel."

Bog mi je priča, da ne!" Tako je Černjakov mislil, ko je šel domov.

Pisma generalu ni napisal. Preudarjal je sem in tja, pa mu ni nič pametnega stopilo v glavo. Torej je moral drug dan iti tja, da mu osebno vse pojasni.

"Včeraj sem vašo ekscelenco nadlegoval," je zajeceljal, ko ga je general vprašujoče pogledal, "pa ne, kakor da bi se norčeval, kot ste se izvolili izraziti. Jaz sem se le oprostil, ker sem vas pri kihanju poškrbnil . . . a jaz se niti od daleč nisem mislil norčevati. Ali bi smel biti tako nesramen, da bi se norčeval? Če bi se ljudje norčevali, potem nima to niti najmanjšega pomena, in spoštovanje do oseb . . . bi izgubilo . . ."

"Ven!" je general ves modričast in zaripel v obraz trepetaje zakričal.

"Kaj?" je Černjakov šepeta-

je vprašal in se je od strahu kar pogrezal v zemljo.

"Ven!" je general še enkrat zavpil in udaril z nogo ob tla.

Černjakovu se je v telesu nekaj pretrgalo. Ničesar ni videl, ničesar slišal, odmikal se je k vratom, odšel na cesto in opotekaje vračal domov.

Podzavestno je prišel do hiše. Ne da bi slekel uniformo, se je zleknil na divan in je . . . umrl.

(Rusko: A. Čehov).

NAJVEČJE IN NAJVIŠJE

Največja stavba na svetu je nebotičnik Empire Bldg. v New Yorku. Visok je 381 metrov ali 1.250 čevljev in ima 102 nadstroja.

Največja cerkev na svetu je cerkev sv. Petra v Rimu. Dolga je 212 m, široka 113 m in visoka 133 m.

Največji zvon imajo v Moskvi, na Ruskem, in sicer v Krem-

lju. Visok je 8 m, v premeru pa ima 20 m. Pod zvonom lahko stoji 25 ljudi.

Najgostejše železniško omre-

žje imajo v Belgiji.

Največji kino imajo v New Yorku. V njem je 6000 sedežev.

Najdaljši most imajo na

Škotskem. Dolg je 2470 m.

Najdaljši prekop (tunnel) je Simplon v Alpah. Dolg je 19.800 m.

Največji hotel stoji v New Yorku. Ima 32 nadstropij in 4.000 sob za goste.

Najvišja gora na svetu je Everest, v Aziji. Visoka je 8.880 m.

Največji spomenik stoji v Ameriki. To je kip Svobode v New Yorku. Visok je 93 m in težež 2.250 centov. V glavi kipa bi se lahko skrilo 40 ljudi. (Sfinga v Egiptu je vsekakor višja od kipa Svobode.)

Največji otok na svetu je otok Groenland.

Največji polotok je Arabski polotok.

Največje jezero je Kaspisko jezero.

Najhujša zima vlada v Verhojansku v Sibiriji. Tam je temperatura skoraj zmerom 70 stopinj pod ničlo.

Najhujša vročina vlada v Rdečem morju. Tam je temperatura skoraj zmerom 60 stopinj nad ničlo.

Naročite si dnevnik!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na "AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

WHERE THE FUEL GOES

A MECHANIZED DIVISION burns up 18,000 gallons of gasoline in 1 hour of combat.

ZABAVNI KOTICEK

ŽENA — BUDILKA

"We do watch and clock repairing," Jakob čital je pisavo, slednjič stopi skozi vrata, In ozira se zvedavo.

"Dobro jutro, moj prijatelj!" se urar mu je poklonil, "S čem pa tebi naj postrežem? Ali uro si polomil?"

"Če tako je, nam zaupaj, delo mi pošteno damo, zadovoljnost odjemalcev, vedno pred očmi imamo."

Jaka je odvil zavitek: Ura-budnica je bila! "Davi padla mi na tla je pa se nekaj polomila."

Vzel urar je uro v roko, vse drobčeve je pregledal, zmajal z glavo pomenljivo, in tako-le izpovedal:

"Žal mi je, pa kaj pomaga? Ura se ne da popraviti, vsa kolesa si je strla, ni mogoče je ozdravit."

Jakee je globoko vzdihnil: "Vsako jutro vstanem zgodaj, kaj počnem naj brez budilke? novih ni nikjer na prodaj."

"Kdo me klical bo na delo? sam ne bom se nikdar zbudil; trdno spi se v zgodnjih urah, ko se človek je utrudil."

Pa urar ga mirit jame: "Taka skrb je brezpotrebe, mnoge može žena kliče, kaj li ne bi tvoja tebe?"

Čelo Jakob nagubanči: "Ta nasvet ne bo zalegal, v jarem svetega zakona nisem jaz se še upregel."

Mož naredno se nasmehe z mislijo na hčerko Vero: "Fant bi dober par za njo bil — ženinov ni na izbero."

"Res da malce že je v letih, v peti križ gre prav brez dvoma, ali danes to ne šteje, ko na boj mladina roma."

In tako se je zgodilo, skoz zvitega urarja: Jaka Vero je poročil, v njej pa — zvestega klicarja!

Ivan Bukovinski, Pittsburgh, Pa.

IZŠLA JE Baragova Pratika

za prestopno leto 1944

Letos je povečana za celih 32 strani. Krasno ilustrirana z mnogimi različnimi slikami sodobnih dogodkov. Povestni del je nadvse zanimiv, kakor tudi vsa druga vsebina. Pratika stane letos s poštno

40 CENTOV

kar je poslati v čeku, Money order ali v gotovini na naslov:

BARAGOVA PRATIKA
1849-West Cermak Road,
Chicago (8), Illinois.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da nam je kruta smrt iztrgala iz naše srede ljubljeno moža ter draga očeta

Boštijana Žnidaršiča

Pokojniki je za vedno zatihnil svoje oči dne 26. septembra, 1943 na svojem domu, v starosti 72 let. Rojen je bil v vasi Costa, fara Dobropolje, Slovenija. Spadal je k društvu sv. Roka, št. 113 KSKJ, pri katerem je bil več let tajnik.

Dolžnost naša veče, da se prav lepo zahvalimo častitemu gospodu Judiču za obiske pokojnika tekom njegove bolezn, za opravljene cerkvene pogrebne obrede, za lep nagovor ob njegovi krti in ker nas je tolažil v naši veliki žalosti.

Dalje izrekamo našo iskreno zahvalo vsem, ki so hodili obiskovat našega blagopokojnika, ko je bil bolan. Hvala mojim sestram in vsem našim sosedom, posebno pa družini Sterle, Mary Fox in Mary Bizjak. Hvala mojemu bratu Math Debelaku in Jospini Perko, ker sta prišla na pogreb, prvi iz Pallasde, Colo., druga pa iz Pueblo, Colo. Lepa hvala Mr. John Germu in njegovi hčerki iz Pueblo za udeležbo pri pogrebu.

Lepa hvala vsem, ki so ga prišli kropiti in za udeležbo sv. maše ter pogreba, tako tudi hvala pogrebniku za lepo oskrbo.

Končno se tudi lepo zahvaljujemo društvu sv. Roka, št. 113 KSKJ za darovani venec in spremstvo pri pogrebu, tako tudi vsem darovalcem krasnih vencev in za naročene sv. maše za dušnike. Preveč imen je istih za omembe na tem mestu. Torej še enkrat najlepša zahvala vsem in za vse dobro storjeno nam v tem žalostnem času. Bog plačaj! Pokojnika pa priporočamo vsem v molitev in blag spomin.

Dragi soprog in oče! Nikdar Te ne bomo pozabili, pač pa vedno nosili v srcu, dokler se spet ne združimo tamkaj pri našem Stvarniku v svetem raj.

Zaljubljeni ostali:

TEREZLIJA ŽNIDARŠIČ, soproga,
JOSEPH, sin.

Denver, Colo., 1. novembra, 1943.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S teško potrjim srcem v največji žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustil in se ločil iz te solzne doline naš ljubljene soprog in oče.

Joseph Rakovec

ki je po dolgi, nad dve leti trajajoči težki bolezni dne 16. oktobra, večkrat priveden s svetimi zakramenti, mirno zatihnil svoje trudne čel.

Pokojniki je bil rojen v vasi Poljšica, fara Ovsice na Gorenjskem; srekaj v Ameriko je prišel leta 1903 in sicer v Colorado, odkoder se je po kratkem času preselil v Uniontown, Pa., kjer se je pred 37 leti poročil. Leta 1914 pa se je preselil s svojo družino na Willard, Wis.; ker si je z marljivimi rokami uredil na obširni farmi lep dom.

Pokojniki je bil vzgleden oče in gospodar svoji družini. Kljub težavam, ki so ga zadele, je bila njegova stanovska in verska dolžnost do družine in cerkve prva. Pokojnik je bil priljubljen in za pomoč vedno pripravljen svojim sosedom.

Bil je ljubitelj nedolžnega vseolja in tudi tekom svoje dolge bolezni ni kazal žalostnega lika in vedno z veseljem sprejemal svoje številne obiskovalce in prijatelje.

Pokojniki se je dobro zavedal, čemu je na svetu in je znal odmerjeni mu čas tega življenja uporabiti Bogu v čast ter sebi in svojemu bližnjemu v korist. Vso to moč je zajemal v pogostem prejetanju sv. zakramentov. S tem krepčilom v svojem srcu je šel skozi svojo dolgo bolezen pogumno smrti naproti.

Tem potom se želimo prisrčno in lepo zahvaliti Rev. R. Strazišerju OFM, domačemu župniku, Rev. J. J. Novaku, župniku fare Matera Bože v Greenwoodu, ter Rev. Jos. Bieglerju, župniku Matera Bože v Nalleville, za ganljive cerkvene obrede in slovesno sv. mašo zadušnico na dan pogreba.

Lepa hvala vsem obiskovalcem za časa njegove dolge bolezni, zlasti Father Rafacu, domačemu župniku za pogosto privedenje pokojnega s sv. zakramenti.

Lepa hvala pogrebem in nosilkam rož (Flower Girls) ter vsem, ki so dali svoje automobile na razpolago na dan pogreba.

Prisrčna zahvala vsem, ki so nas v teh težkih dneh obiskali, tolažili in molili ob krsti pokojnega.

Najlepša hvala vsem, ki so darovali za sv. maše in cvetlice za pokojnega.

Dolžna zahvala naj bo izrečena tudi Mr. in Mrs. Gosar, in Mr. in Mrs. Brezic, ki so nam bili še posebno in vestransko na roko in nam pomagali v teh težkih urah preizkušnje. Hvala tudi F. F. Schiller pogrebniemu zavodu za red pri pogrebu.

Nadalje lepa hvala društvu sv. Družine, št. 136 KSKJ čigar član je bil pokojnik, ter društvu Marije Pomagalj, št. 174 KSKJ, ki so v tako obilnem številu spremlili svojega sobrata na njegovi zadnji poti.

Posebna hvala gre še oddaljenim sorodnikom in prijateljem, ki so se udeležili pogreba in sicer iz Chicaga, Ill., Milwaukee, Marshfield in Owen, Wis.

Končno še enkrat: Prisrčna hvala vsem, ki so se udeležili pogreba za pokojnik, ki ga je spremljalo nad sto avtomobilov in je bil eden izmed najlepših na Willardu. Slednjič zahvala vsem, ki ste nam kar koli pomagali v teh naših bridkih dnevih.

Ti pa, naš ljubljeni soprog in nepozabni oče, težko je bilo slovo. V globoki žalosti so se nam trkala srca ob teški uri ločitve. Neusmiljena smrt nam Te je iztrgala iz naše družine. Zastonj se osra naše oko po Te! Počujva v miru in naj Ti bo lahka ameriška zemlja. Mi Te bomo vedno ohranili v nepozabnem spominu, dokler se za vedno zopet vsi skupaj ne združimo pri ljubem Bogu, kjer ne bo več ločitve!

Zaljubljeni ostali:

ANTONLIJA RAKOVEC, soproga,
RICHARD (pri vojakih na Južnem morju), JOHN (pri vojakih v Afriki), JOSEPH, FRANK in CIRIL, sinovi,
MARY, omožena PEKOL, hči; FRANK PEKOL, zet,
MARY in ALBINA, sinah, in pet vnukov, ter dva brata in dve sestri v Sloveniji.

Greenwood, Wis., 30. oktobra, 1943.

MOLITVENIKI

v krasni vezavi importirani iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCE—(št. 356)
3 1/4 x 3 1/4 inčev—224 strani
v belem celoliku
Cena 75 centov

KVIŠKU SRCE—št. 415
2 1/4 x 3 1/4 inčev—224 strani
Cena 75 centov

RAJSKI GLASOVI—(št. 608)
Cena 75 centov
3 1/4 x 4 inčev—255 strani
vševid Sv. Krištev Pod
Cena \$1.50

RAJSKI GLASOVI—(št. 618)
3 1/4 x 4 inčev—255 strani
vševid Sv. Krištev Pod
Cena \$1.50

NEBESA NAŠ DOM—(št. 618)
3 1/4 x 4 1/4 inčev—384 strani
Cena 75c

NEBESA NAŠ DOM—(št. 615)
3 1/4 x 4 1/4 inčev—381 strani
Cena 75c

Ker se nam je porečilo dobiti te molitvenike po zelo niski ceni, jih tudi moremo prodajati po gori omejeni ceni. Žaloga pa ni posebno velika, zato jih naročite čimprej, da vam bomo mogli s njimi sopsati reči!

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)
SINO VESNANO . . . \$.25
KEY OF HEAVEN
v unizje vesnano . . . 75
CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino unizje vesnano . . . \$1.00

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

BLATNIK TAVERNS, STEVE GROCERS HAVE HECTIC DAY IN PUEBLO LOOP

Pueblo, Colo. — Wednesday, Nov. 3 was a hectic day for the Blatnik's Tavern five. They blasted Germ's Liquors crew from the alley to the gutter by a clean sweep of the entire series. Captain Cracker Krasovec's 579, Tony Wodishek's 542, and Tony Kochevar's 499 series were too much for the tired Liquormen to cope with. Captain Matty Zupanc with a 555 series, F. Zupancic with 520, and Joe Prelesnik with 489 tried vainly to pull out one game for Brother Germ but fell short by a meager 9 pins.

On the adjoining alley the Steve Grocers were on the rampage again, outscalping the powerful Culig Grocers. It was "Kocman" Day for the moving Steves as Captain "Moon" and Ed garnered 599 and 560, respectively among themselves. J. Krall, yours truly, and Captain F. Krall with scores of 537, 528, and 498, failed completely to dislodge the league-

leading lads from the coveted top spot.

Women's Division

There was gloom in the Elich Grocers camp as K. Mikatic's forces were trampled over 3 times by the Gorsich Grocers. A. Predolich and A. Kocman shelled 465 and 429 respectively. The Elich girls found themselves on the short end with the Gorsich Grocers even though A. Jakovlich blasted 430 and K. Mikatic a 419.

Bill Culig's Tavern pulled one of the season's biggest upsets by taking all three games from Joe Anzick's Restaurant five, despite the fact that R. Stupnik uncorked a 436 series for the humbled losers. D. Jesik's 432 and Jo Petros' 427 paved the way for the important victories.

Next week's pairings:

- Germ's vs. Culig Grocers.
- Blatniks vs. Steves.
- Gorsich vs. Anzick.
- Elich vs. Bill Culigs.

COMPETITION KEEN AS JOLIET LASS LEAGUE GOES INTO SIXTH WEEK

Joliet, Ill. — As we move on into the sixth week of bowling this season we find the teams piling up a lot of tough competition. The standings are running neck and neck and high game and series records are being broken weekly.

Barb Buchar really had the winning streak in her last week. She hit games of 149, 112 and 194 for a total series of 555, which breaks the individual series record of the league. In spite of Barb's good bowling she got jipped out of the 50 cent prize for high game of the night. Jo Ramuta got back in her old stride in the final game to tally a 235 game. Her first two games were a little low to mark her up for a series of only 511.

The Schuster Plumbers defeated Allen's Orange Crush two games dropping the Allens to second place. Mary Salesnik with her usual good bowling scored a nice 490 series, which was high for the winners. Mayme Kren improved last week to total a 427 series. For the losers, Mayme Umek was high with a series of 449. Mary Znidarsich toppled over a 151 in her second game.

Although the Avsec Printers were handicapped with the absence of two bowlers they clean-swept the Peerless Printers three games and joined the tie for second place in the team standings. Barb Buchar with her wonderful scoring led the winners with her 555 series. Leona Simec has been hitting some good games with the circuit. Last week she hit a 437 series. Vida Zalar tallied three nice games for a total series of 527 which was high for the losers.

After dropping to second place two weeks ago, the Joliet Engineers were determined to get back in the lead and last Thursday they blasted off three wins over the Joliet Office Supply to gain possession of first place in the league standings. Jule Camp, who has really been holding up a high average this season kept up her good work to top the winners with a 463 series. The Joliet Office Supply team just couldn't get going. Doris Fabian hit high series with a 402. The Gorsich Markets trounce-

ed the Tezak Florists twice. Jo Ramuta was tops for the Markets with a 511 series. Ann Vertin started out with two high games but dropped considerably in her final game to total a 413 series. Helen Keith was right in there pitching high for the Tezaks with a 499 series. Just one pin more and Helen would have been a member of the "500" club. Dot Dolinshek has been shooting some good games this season. Jean Tezak "mowed 'em down" in her second game to mark up a 163.

HIGH GAMES: Jo Rmauta 235; Helen Keith 178, 180; Jean Tezak 163; Dorothy Zlogar 165; Jennie Juricic 166; Jule Camp 163; Vida Zalar 179, 193; Leona Simec 171; Barb Buchar 194, 212; Mayme Umek 161; Betty Martincich 166; Mary Salesnik 166, 176.

Due to illness, Florence Benedick has been unable to bowl with the league for the past three weeks. We extend to Florence our sincerest wishes for a speedy recovery.

Schedule for Nov. 11: Gorsich Markets vs. Joliet Engineers; Tezak Florists vs. Joliet Office Supply; Allen's Orange Crush vs. Peerless Printers; Avsec Printers vs. Schuster Plumbers.

The standings:

	W. L.	Pct.
Joliet Engineers	10 5	.667
Allen's Orange	9 6	.600
Gorsich Market	9 6	.600
Avsec Printers	9 6	.600
Schusters	7 8	.467
Joliet Of. Sup.	6 9	.400
Tezak Florist	6 9	.400
Peerless Printers	4 11	.267

GOD'S MASTERPIECE

A sweet little lady in gingham, Uncrowned, but queenly, and fair; Her eyes the reflection of love-light, A sprinkle of gray on her hair. Her hands, though calloused with labor, Are as soft as the dew on the vine, And her heart, God made nothing sweeter Than the heart of your mother and mine—W. J. Griffith.

Let freedom ring on Uncle Sam's cash register! Buy U. S. War Bonds and Stamps.

WAUKEGAN JOES PIN LEAGUE OPEN SEASON

Waukegan, Ill. — The St. Joes KSKJ Lodge Bowling Circuit was sent on its season's journey with President Frank Jerina showing the boys the path as he fired the initial shot last Sunday afternoon.

In the matches following, Joe Musich carried high series with a 520 total to lead Team No. 4 to a three game victory over Team No. 3. Frank Dolence was high on Team No. 3 with a 465 series.

In the match between teams No. 1 and No. 2, Paul Zupcek led team No. 1's clean sweep with his 499 collection of pins. Marty Zupcek was high man on the losing team with a total of 426 pins.

The St. Joes KSKJ Bowling League bowls every Sunday afternoon at 1:30 on the Mother of God Parish Alleys. Anton Bspalec, Jr., is president of the league and Joseph Slana is secretary-treasurer.

OVERSEAS

Strabane, Pa. — Word has been received by Mr. and Mrs. Frank Krall that their son Sgt. Joseph E. Krall has arrived safely in Australia. He describes the country as being beautiful and says that it is now spring there. Steering-wheels on cars are on the right side and since gasoline is very scarce, a small stove is on the bumper in which charcoal is burned which forms gas.

The boys are all having a lot of fun getting used to Australian money.

Also with Krall is Sgt. John Bevec, former secretary of St. Jerome's Society and county treasurer. He is well remembered for his KSKJ activities.

Sgt. Joseph Krall, who is better known as "Nanny," was the champ KJ soft ball pitcher.

Both boys are members of No. 153 of Strabane.

Communion Notice

Pittsburgh, Pa. — The members of Mother of Seven Sorrows Society, No. 81, will receive Holy Communion in a body at the 8 o'clock Mass Sunday, Nov. 14, in St. Mary's Assumption Church. Members are requested to meet in the basement of the church by 7:45 a. m., so that we can go into church in a body.

Members are also requested to attend the regular monthly meeting this month, Nov. 21, in the Slovenian Auditorium. The auditing committee did not give its report on the audit of the lodge finances last month, because there was not a sufficient number of members present at the meeting. The report will be given this month and every member should be interested in knowing how the lodge progresses. The meeting will be called to order at 2:30 p. m.

Frances Lokar, Pres.

OVERSEAS

Cpl. Joseph Zager, member of St. Joseph's Society, No. 57, Brooklyn, N. Y., writes that he has landed somewhere in England. He says that the trip across the ocean was fine and that he did not even get seasick. What Joe misses most is the good old beer—that seems to be the main complaint. Anyone wishing to drop him a line or two, which will be appreciated, can do so by addressing him Cpl. Jos. Zager, 32682213, 44th Hospital Train, A. P. O. 553, care Postmaster, New York, N. Y. Don't forget the other boys in the service; they,

Sgt. Frank R. Fritz

Pfc. Michael Hodnik

In last week's Our Page we published the above pictures, but inadvertently transposed them in relation to the brief stories about the soldiers. Identification as appears above is correct.

JERRY IS ORGANIST

Dear Mr. Zupan: I wish to inform you of my new address which is:

Pvt. Jerry W. Koprivsek, 32993697
Hq. Btry. 48th AAA Gr. Camp Edwards, Mass.

I have recently been appointed as organist and Catholic chaplains' assistant at Camp Edwards, Mass., and was at the same time also transferred to the headquarters group of the AAA (Anti-Aircraft Artillery.)

I understand that William Klun is also stationed somewhere in Camp Edwards, and if he reads this article, I wish he would contact me. I would also like to suggest that "Glasiilo" publish the names and addresses of Slovenian halls and churches in all States so that we Slovenian soldiers may visit and attend Slovenian affairs of the church or community, wherever we may be stationed.

Regards to St. Joseph's Society and Knights of Trinity Society, including all other K. S. K. J. societies of Brooklyn. Pvt. Jerry W. Koprivsek.

BATISTA - HOLSEY

Strabane, Pa. — Miss Sally Batista, daughter of Mr. and Mrs. Frank Batista, and Joseph Holsey of the U. S. Navy, both local residents, were united in marriage Saturday, Oct. 30, in St. Patrick's Church.

Mr. and Mrs. Holsey are both members of St. Jerome's Society, No. 153, whose members extend their best wishes to the newly-wedded couple.

Buy War Bonds and Stamps

too, will appreciate receiving your letter, even if it's only a few lines.

HOLD PARTY FOR CANONSBURG JUVENILE MEMBERS

Canonsburg, Pa. — On Oct. 27 a Masquerade Party was held in St. Jerome's Home in Strabane for the juveniles by Mrs. Agnes Bevec, their advisor. Dancing was the main diversion. Mrs. Bevec was assisted by Mrs. Rose Krall Powers, Miss Ann Oravec, Mrs. Milie (Boor) Podboy, Miss Olga Delost, Miss Mamie (Babe) Bevec.

Mrs. Podboy assisted in a game with children, the winners being Jimmy Lewis and Mary Ann Revelock.

Connie Senkinc as a society girl won first prize, second prize went to Richard Meny who was a glamour girl, and third to Mary Ann Shimkasky who was a pirate.

A delicious lunch was served by Mrs. Bevec and her aides.

The party ended with the singing of "America."

BROOKLYN JOES TO STAGE DANCE

Brooklyn, N. Y. — This is to inform all members and friends of St. Joseph's Society, No. 57, of our St. Martin's Eve dance, which will be held on Sunday, Nov. 14 at 6 p. m. in the American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. Members who have not as yet obtained their books, can do so at our next meeting Saturday evening, Nov. 13. It is the desire of every officer that members will come out and help to make this affair successful, both in attendance and financially. Don't forget to tell your friends about this affair.

Don't forget Saturday, Nov. 13th is the meeting date; and Sunday, Nov. 14th, we hold our St. Martin's Dance in the American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. We will be looking for you. Joseph J. Klun.

MISSING

Cleveland, O. — Pvt. Albert W. Hosta, who had been reported wounded on Sept. 10, has been missing in Italy since Sept. 19, his parents, Mr. and Mrs. Anton Hosta, learned.

The 22-year-old graduate of West Technical High School enlisted last December and went to Africa in April of this year. He has three brothers in service overseas, Pvt. John in England, Pfc. Louis in the Atlantic and Shipfitter Martin in the Southwest Pacific.

Other brothers and sisters are Frank, Anthony, Joseph, Raymond, Ann, Irene, and Mary.

Pvt. Hosta is a member of Society No. 172 KSKJ.

NEW ADDRESS

Strabane, Pa. — Word has been received by Mrs. Joseph Chesnik that her husband is at present stationed in North Carolina.

Mr. Joseph Chesnik is the former secretary of St. Jerome's Society.

Mr. and Mrs. Chesnik are active KSKJ members, having received an award for getting many new members.

RETEL'S NEW ADDRESS

Pvt. Eddie Retel, member of St. Stephen's Society, No. 1, Chicago, Ill., forwarded his new address: Co. A Stat. Compl. Bn., Barrack T-5-90, Camp Henry, Va. He writes that John Terselich is in the same town.

Every KSKJ lodge should be active in one field or the other.

JOHN BLUTH TALLIES 664; WHITE FRONTS PACE JOLIET MEN'S LEAGUE

Joliet, Ill. — The main feature of last week's bowling session of the Joliet KSKJ Men's Bowling League was the putting together of games of 208, 229, 224 for a high season's individual series of 661 by Johnny (you remember???)—Good Old 679) Bluth to enable his White Front Liquor Store team to take undisputed possession of first place by winning two games while the Slovenic Coals lost three games. Peerless Prints 848 871 783 The Eagle771 856 915

The Peerless Printers snapped out of their losing streak of the past few weeks, to win two games from the Eagle Store team. Frank Ramuta's 596 and Tony Lilek's 552 series topped the Peerless scores while Charley Gregory's 553, Andy Kludovich's 547 and Tony Buchar's 543 series were tops for the Eagle team.

Avsec Prints...808 759 812 Slovenic Coals...800 745 786 The Avsec Printers made a clean sweep of their series with the Slovenic Coals as the Coals enjoyed (?) one of those luckless nites when strikes are harder to get than to get extra gas or meat. John Churnovich's 512 and John Azman's 485 series topped the Slovenic scores while John Culik's 557 and Matt Slana's 495 were high for the Avsecs.

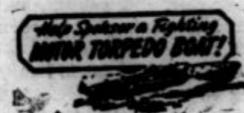
Tezak Florists...784 787 868 White Fronts...876 862 769 By winning two games from the Tezaks while the Slovenics were losing three to the Avsecs, the White Front Liquors took undisputed possession of that coveted first notch in the league standings. John Bluth's 661 and Doc Zalar's 554 series were high for the winners while Rudy Ramuta's 570 series was high for the Tezaks.

Eleventh Frame Tips . . .

The honor roll for this week is rather small . . . only five names . . . namely, John Bluth (with the turkey 200's) 208, 229, and 224, Gene Tezak 216, Frank Ramuta 214, John Churnovich 203, and Rudy Ramuta 200 . . . the White Fronts are clicking on all cylinders these days . . . especially with John Bluth and Doc Zalar hanging up those precious strikes . . . for a good bowler to pick up good series scores on a lot of spares . . . you have to hand it to Rudy Ramuta . . . who again picked up 570 pins . . . while brother Frank Ramuta mowed down 596 pins . . . the boys sure pick up the hard

splits from week to week . . . this week, Matt Slana picked up a spare on a bad split . . . George Vertin seems to be returning to his old form of good bowling . . . it was pleasing to note that Charley Gregory and Andy Kludovic finally came out of that bad bowling slum . . . makes the Eagle team a tough one to beat . . . Bernio Kambich of the Tezak's will be out for a few weeks . . . convalescing . . . Good luck, Bernie, and we hope that you will be hale and hearty and your old self in the shortest possible time . . . Doc Zelko is picking up his average . . . by getting better control of that tremendous "roundhouse" . . . John Azman had one of those tough nites . . . hard to get a strike . . . even on perfect pocket hits . . . the ten pin sure likes to look at Frank Gregory . . . refuses to fall for him . . . she's a tough customer, Frank . . . you have to hit 'em, to get 'em . . . it sure took a long time for Gene Tezak to warm up . . . two complete games . . . the White Front bowlers sure plugged for the Avsecs to win from the Golobits Slovenic Coals . . . it's bad to be on top, boys . . . somebody always trying to get you down . . . we had another visitor . . . a former bowler . . . Ensign Richard Tezak, (Avn) U. S. Navy Air Forces . . . he visited with the different bowlers . . . and encouraged them to better scores . . . Richard looks very trim in his new uniform . . . is stationed at Iowa Navy Preflight School . . . says that the course is pretty tough . . . that you have to keep going and learning a lot . . . but we are glad to see that he's making the grade . . . Good luck, Richard, and Happy and Safe Landings . . . before I forget . . . two weeks from now . . . on Nov. 17th . . . the bowlers will vie for the numerous prizes . . . the annual Thanksgiving individual sweepstakes will be on deck. The standings:

	W. L.	Pct.
White Fronts	15 9	.625
Slovenic Coals	14 10	.583
Tezak Florists	14 10	.583
Avsec Prints	11 13	.458
Peerless Prints	10 14	.417
The Eagle	8 16	.333

PARKVIEW LAUNDRY, TOMAZIN TAVERNS SWEEP CLEAN IN STEVE CIRCUIT

Chicago, Ill. — Two teams, the Park View Laundry and the Tomazin Taverns, were on the beam for three wins each in last week's session of the Steve pin circuit.

Vincent Novak with a 596 series, including a 220 and a 197, blasted heavily for the Laundry men, followed by Wally Smyth with 547. Louie Zefran with a 573 series and a 225 single was top man for the losers; John Gottlieb followed with 466.

Vic Mladic, 578, and Frank Kovacic, 534, led the attack for the Tomazins' clean sweep over the Kosmach Boosters. John Prah, 493, and John Zefran, high man of the evening, clipped a 627 series with 218, 181 and 228, paced the Boosters.

In the other tilts of the evening the Zeleznikar Fuels, Ko-

renchan Grocers, and Darovic Lawyers, tallied two to one wins over the Fidelity Electrics, Monarch Beers and the Jerin Butchers, respectively.

Frank Bicek's 245 and 201 singles for a 614 was not enough for the losing Jerin Butchers. Urban Strohen followed with 495. John Sluga rolled 517 and Tony Darovic 553 to lead the Attorney quint.

Other high scorers were Frank Gottlieb, 463, Frank Koprce, 502, Hank Basco, 518, John Kerzich, 494, Stanley Wolsic, 502, Joe Osterman, 487, Bill Arbanas, 483, Richard Rozewski, 494.

The 200-lineup included Vincent Novak, 220, Frank Bicek, 201, 245, Frank Banich, 220, Louie Zefran, 225, John Zefran, 218, 228, Tony Darovic, 211.

OUR PAGE WAR KITCHEN

By **FRANCES JANCAR**
1110 Third St.
La Salle, Ill.

For the cold winter months to come, try some of the following meat recipes. Meat is a protein provider, and when meat is not available a good substitute should be used.

Frankfurter Casserole

8 frankfurters, 1 minced onion, 1/4 cup butter, 1/3 cup flour, 3 cups canned tomatoes, 3 cups diced, cooked carrots, 3 tablespoons ketchup, salt and pepper.

Split frankfurters and arrange, split side down, in a greased casserole. Sauté onion in butter until slightly browned, stir in flour; gradually stir in tomatoes and cook until thickened. Add carrots and ketchup, and season to taste with salt and pepper; pour over frankfurters and bake in moderate oven about 1 1/2 hour. Makes 6 portions.

Pork Chops Casserole

6 pork chops, 1/2 inch thick, 1 teaspoon salt, 1/2 teaspoon pepper, 4 medium sour apples, peeled and sliced, 1 cup water, 4 medium sweet potatoes, peeled and sliced, 1 teaspoon Worcestershire sauce, few drops of tabasco sauce, 4 strips of bacon, 1 medium onion, chopped.

Wipe chops and brown in hot frying pan; place in casserole, sprinkle with half the salt and pepper, and place apples and potatoes in layers on chops. Sprinkle with remaining salt and pepper, and add water mixed with Worcestershire sauce and tabasco. Fry bacon, remove, and brown onion in bacon fat. Spread onions over mixture in casserole and arrange bacon strips on top; cover and bake in moderately hot oven about 1 1/2 hours. Makes 6 portions.

Swiss Steak

2 lbs. beef one inch thick, 1/3 cup flour, 1 teaspoon salt, 1/2 teaspoon pepper, 2 tablespoons fat, 3 slices onion, 1/2 cup water, 1 cup tomato juice. Use round, chuck or shoulder beef; dredge with mixture of flour, salt and pepper, and pound into steak with wooden potato masher or meat pounder. Brown in hot fat in heavy frying pan or Dutch oven, add onion, water and tomato juice, cover and simmer 1 hour, or until meat is very tender, turning occasionally. For oven-cooking, place seared meat, vegetables and liquid in casserole, and bake, covered, about 1 hour.

Salmon Pickle Loaf

1 can salmon, 3/4 cup bread crumbs, 3/4 cup milk, 1/2 cup coarsely chopped sweet gherkins, 2 eggs, 1 1/2 teaspoons salt, 1 1/2 tablespoons melted butter, 1 teaspoon minced onion, 1 1/2 cups white sauce, 2 hard cooked eggs, sliced, 6 stuffed olives, sliced.

Flake salmon, add crumbs, milk, gherkins, eggs, salt and melted butter; mix well. Pack into greased loaf pan, set in a shallow pan of hot water and bake in a moderate oven about 30 minutes, or until loaf becomes firm. Turn out on hot platter, add onion to white sauce and pour over loaf. Arrange egg slices on top with olive slice on top of each. Serve

EASE PIN BLASTING

Joliet, Ill. — The bowlers of the Girl's Activity Club dropped a little in their scoring last Thursday night.

Clare Carpenter's team won three games from Helen Metesh's team. Dolores Klobuchar of the winning team hit a nice 142 in her second game and ended up with a 362 series. Dolores Chanoasi hit a little lower than usual last week, marking up a 343 series. Irene Felix scored a couple of nice games. Clare Carpenter's first and final games were average, but her second game dropped her series to a 332.

Helen Metesh pitched low in her marking for a total series of 287. Theresa Ambrose ran into a little tough luck and also scored a 287 series. Mary Butthala can't seem to get out of the slumps.

Considering the girls are just beginners in bowling, they've been hitting some fairly good scores.

10 RULES FOR WARTIME EATING

1. Keep a list of the seven basic food groups in your kitchen and your purse. Follow it when you plan and when you buy. Substitute within groups.
2. Don't plan to serve meat, fish or poultry — eggs and cheese all the same day.
3. Start the day off right with a breakfast that counts as a real meal. Make cereal with milk the "main dish."
4. Make a hearty soup, or cereal with fruit and milk, your main dish at lunch or supper at least twice a week.
5. Don't waste. Try foods new to you. Eat fresh foods first. Conserve canned supplies. Use bread crumbs in stuffings, bones in soup, remnants of meat or vegetables in stews. Watch the peelings. Cook potatoes in skins.
6. Help your grocer cut down waste. Don't pinch fruits. Don't toss over vegetables.
7. Start a clean-plate club in your home. Serve smaller portions. Eat it all.
8. Save fats by serving fewer fried foods and rich pastries.
9. Spread the load. Include all different mainstay foods in weekly meal plans: eggs; fish; cheese; beans; poultry; meat.
10. Don't buy food with ration stamps just for the sake of using up the stamps. Don't trade stamps with your neighbor.

hot. Makes 6 portions. This loaf is a moist loaf and not dry as most salmon loafs are.

Batter Fried Chicken

1 young chicken (3 lbs.), salt and pepper, 1 cup flour, 2 eggs, slightly beaten, 4 tablespoons water, 1 cup fine bread crumbs, 1/4 cup butter, 1/4 cup pork fat.

Cut chicken in pieces for serving, wash and dry. Season with salt and pepper, roll in flour, dip in slightly beaten eggs diluted with water and roll in crumbs. Sauté in butter and pork fat in heavy frying pan until browned on all sides; cover and place in moderate oven 1/2 to 3/4 hour, or until tender. If chicken weighs more than 3 lbs., add 1/2 cup hot water to pan in oven. Makes 6 portions.

Sweet Potato Ham Salad

3 cups cooked, diced sweet potatoes, 1 cup finely chopped celery, 1 small red chili pepper, 1/4 cup French dressing, 1 cup cubed cooked ham, 6 stuffed egg halves, mayonnaise, lettuce.

Marinate sweet potatoes, celery and chili pepper in French dressing 1/2 hour. Arrange watercress or lettuce on plates; place ham cubes in center and arrange potato mixture in small mound on ham. Garnish with stuffed eggs and serve with mayonnaise. Makes 6 salads.

HIS RECORD OF THE PAST IS HIS PROMISE OF THE FUTURE

MAYOR LAUSCHE PLANS FOR CLEVELANDS POST-WAR FUTURE!
A CITY OF BETTER HOUSING, MORE PARKS AND PLAY GROUNDS, BETTER TRANSPORTATION - ATTRACTIVE TO LABOR AND INDUSTRY.

Mayor Frank J. Lausche executive of Cleveland, O. took the oath of office in a ceremony last Monday and started his second term as chief Mayor Lausche received 113,032 votes, while his opponent polled 45,954. He received a majority of 71.1% of total votes cast, the highest polled by a candidate in the history of Cleveland.

A SCHOOL FOR PARENTS

By Rev. Dr. E. Schmiedeler

A normal-sized family is an informal and effective school of character formation for the parents. It is a school of experiences wherein man and wife grow and mature, learn sacrifice and selfishness and achieve happiness and social unselfishness. Msgr. John M. Cooper has well expressed the thought in the following words: "The rearing of a good-sized family of children entails two or three decades of unselfish care and active responsibility, of curtailment of liberty and renunciation of pleasure, of ready sacrifices and self-denials of the most altruistic kind. It means hardships courageously faced and borne, moral effort consistently and persistently put forth, responsibilities unflinchingly shouldered, sacrifices unselfishly made. Fathers and mothers are trained not by the feeble words of human exhortation, but by the living experience of their very parenthood."

"Human beings do not normally grow and develop in soul entirely from within. Our moral discipline and development is usually dependent on some situation in which we place ourselves voluntarily. Only by reason of this stimulus from without do we ordinarily do anything worthwhile or give of the best that is in us. Lacking this stimulus, we drift, we dawdle, we atrophy. It is in rising to an occasion, in meeting a crisis, in responding under some form of instructive interest or moral impulse to a situation and a responsibility in which we are placed or in which we place ourselves that we grow and develop morally. And for the great masses of humanity, it is the rearing of a normally large family of children that morally disciplines and morally develops adult character."

It is well to note, however, that only the good-sized family does this. Only the good-sized family imposes upon parents

the sacrifices which are the soul of moral growth and Christian living. The small, or arrested type of family, on the contrary, ministers to selfishness. It is commonly a pleasure-seeking family. The meager sacrifices which the rearing of its one or two children entail are more than offset by the satisfactions which the father and mother expect in return. Selfish pleasure and satisfaction, rather than a sacrificial altruism, are to the fore. The result is selfish, rather than social, parents. And this selfishness will naturally show itself in all the wider social relations of life.

How correctly the great scholar, Leclercq, has said: "The grandeur of the family in the children — in the offspring who are as healthy and numerous as circumstances permit and reared until they are able to face life by themselves." How correctly he adds: "The beauty of such a mark is worth some sacrifices; it is worth the hard life which it calls for. The man who in the evening of his life sees himself surrounded by numerous children and grandchildren can rightly feel that he has achieved the essential task of man in the natural order."

A MOTHER'S PRAYER

Sweet Virgin Mary,
So meek and mild,
Mother of Jesus,
Watch over my child.
I sent them to war
Under thy care,
Watch over them, Mary,
When they're over there.
Protect them and guard them,
Queen of the Sea,
Bring all our boys back
To the land of the free.
O spread out thy mantle,
Sweet Mother of Peace,
And ask thy Son Jesus
This conflict to cease
I pray thee, O Mary,
Sweet Mother of mine,
And ask thee to send back
Those dear sons of mine.
—Mrs. John Martin.

PRAY FOR ME

We got a letter from our son,
"Our work is good, but not yet done,
So pray for me."
"Pray for me," Lord, how we pray
From our hearts, both night and day,
Beseeching Thee.
Beseeching Thee to guard him well,
In that seething, scorching hell
Of war.
Keep his body and his mind,
For loved ones he has left behind,
Clean and free.
Free from thoughts of bitter hate
As his comrades meet their fate
On distant shores.
We ask Thee his life to spare,
Let him all his sorrows share
With Thee.
So when he returns again
He will not have asked in vain,
"Pray for me."
—Florence L. Van Dorpe.

NOTED SURGEON TO SPEAK ON "THE CONQUEST OF CANCER"

Cleveland, O.—Cleveland is to have a rare opportunity to hear at first hand of the strides being made in the treatment and cure of cancer, at present the world's second disease in toll of lives. Dr. Frank E. Adair, famous surgeon and Executive Officer, Memorial Hospital, New York City, and vice president of the American Society for the Control of Cancer, will speak at the Cleveland Medical Library Auditorium, Adelbert Road and Euclid Avenue, on November 17, at 2:30 p. m. The lecture is being sponsored jointly by the Cleveland Academy of Medicine and the Women's Field Army and will be free to the public.

Buy War Bonds and Stamps

President Roosevelt: "Nations like individuals make mistakes. We must be big enough to acknowledge our mistakes of the past and to correct them. By the repeal of the Chinese exclusion laws we can correct a historic mistake and silence the distorted Japanese propaganda. The enactment of legislation now pending before the Congress would put Chinese immigrants on a parity with those from other countries. The Chinese quota would, therefore, be only about 100 immigrants a year. There can be no reasonable apprehension that any such number of immigrants will cause unemployment or provide competition in the search for jobs. The extensions of the privileges of citizenship to the relatively few Chinese residents in our country would operate as another meaningful display of friendship. It would be additional proof that we regard China not only as a partner in waging war but that we shall regard her as a partner in days of peace."

Frederick E. Hasler, President of the New York State Chamber of Commerce: "Regardless of whether they are members of the United States Senate or the head of one of the Government agencies vitally concerned in the war effort, or merely private citizens, persons who publicly attack the conduct of our allies and arouse suspicion as to the honesty of their economic motives, are playing into the hands of Hitler's strategy to 'divide and conquer.' The American people expect those whom they elect to the highest legislative office in the land to be men of calm, sober judgment who can be relied on to be certain of their facts before making statements on an issue so vital as the necessity for the closest cooperation between the United States and Great Britain. They have every right to rebuke those who betray this confidence by making sensational, unauthenticated utterances which can undermine our war effort and whose apparent objective appears to be more to disturb confidence than to serve any constructive purpose."

James Marshal, of the New York City Board of Education: "The unrest and anxieties of the world do not arise from hunger, joblessness, economic exploitation, illness, terrorism or discrimination alone. These are contributing causes, and are not to be minimized, because they give rise to anxieties which are in turn the parents of aggression. We must not forget that people also have fears because they are different from others. . . . This fear of differences is one of the basic causes of religious discrimination, of strife, of race hatred, of international distrust. These attitudes cannot be corrected through economics or through voting machines. You can cure them only through man, by arousing in man a consciousness of his problems and the means by which he can help himself. The best large scale technique developed to affect the growth of man and the modification of his attitudes is the schools. So, again, if the problem of anxieties and fears due to religious, economic, racial and cultural differences are to be treated internationally, this requires the instrument of an international education office with powers of initiative, with powers to experiment with education and to train teachers to understand and to treat these fears and differences."

Adolf A. Berle, Assistant Secretary of State: "Many sincere anti-Fascists have differed with the Marshal (Badoglio) during his long career. But their best thinking was summed up by Count Sforza, who promptly and forthrightly declared that so long as Badoglio was fighting the common enemy, it would be criminal for any Italian to weaken his hand; politics and constitutional questions should be adjourned to be dealt with after the liberation; all hands now must join the common front against the common enemy."

Representative James W. Fulbright, of Arkansas: "Our whole-hearted participation in the peace and the post-war world, far from being a sacrifice of sovereignty, is an extension or increase of our sovereignty. We are not giving up anything when we make a contribution toward the prevention of war, when we acquire the means to preserve order, to control or defend our affairs."

Captain Eddie Rickenbacker: "I have seen the rapid rate of attrition of our supplies, munitions and weapons, yet we, as a nation, have only begun to feel the price that must be paid in men and weapons for total victory. On my return from the various fronts I have always been shocked by the optimism, complacency and indifference toward our war effort; and our men overseas, to say nothing of the utter contempt on the part of many who fail to realize that we are in a life and death struggle. I have been shocked by the selfishness and greed on the part of many at the expense of injury, suffering and the death of our own."

Vice President Henry A. Wallace: "A clean-cut declaration of legislative policy must insure to the newer forms of transportation an opportunity to develop without suppression. Competition must be restored. This does not mean chaotic competition as some would have you believe. These are regulated industries and the Interstate Commerce Commission should protect the public interest in transportation in accordance with the direction of Congress. We can cry out against the existing evils in transportation, but this is futile unless we do something about it. The industry has failed to offer anything constructive and, therefore, the people must look to their duly elected representatives in Congress. Our greatest need is to recast our transportation laws to insure the utmost development of each form of transportation. Thereby present and prospective monopolistic controls will be broken; regional rate discriminations will disappear and transportation will then truly serve the public interest. In this struggle for economic freedom Congress will not fail the people. If and when Congress does its duty, the people of the West and the South will have more industry. Their children will find opportunity at home. The output of the entire nation will increase as the surplus labor of the South and West becomes more skilled in the full utilization of southern and western natural resources for the benefit of the entire nation."

